

unicef
per ogni bambino

Finanziato
dall'Unione Europea

د تعلیمی او مسلکي لارښود کتاب

په ایټالیا کې د بې سرپرسته بهرنیو ماشومانو
او ځوانو مهاجرینو او کډوالو لپاره

Finanziato
dall'Unione Europea

د کار او ټولنیزو پالیسیو وزارت تر سرپرستی لاندې

MINISTERO del LAVORO
e delle POLITICHE SOCIALI

په ایټالیا کې د یونېسف د اروپا او منځنۍ
آسیا سیمه نیز دفتر لخوا ترتیب شوی
Sarah Martelli Sophia Benassila,
(Elena Locatelli, Ludovica Barbato)

© د ملګرو ملتونو د ماشومانو صندوق
(یونېسف), 2024

منځپانگې

تعارف

2

5

بې سرپرسته بهرنيو ماشومانو ته

7

1. د روزنې لاره څه ده؟

10

2. په ایتالیا کې تعلیمي او روزنیزې لارې

12

2.1. که تاسو له ۱۴ کالو کم عمر لرئ

13

2.2. که تاسو د ۱۴ کالو نه زیات عمر لرئ

14

3.2 د "Licenza Media" ترلاسه کولو وروسته

16

3. د روزنې لارو ډولونه

30

4. د روزنې او کار موندلو په اړه مشورې

32

5. حداقل غوښتنې او اړین اسناد

35

6. مسلکي هدف

37

7. د مهارتونو ارزونه

42

8. د کار لپاره ځواب ورکول

46

9. د کارگرانو حقوقونه

49

10. د قرارداد پرته کار کولو خطرونه

50

11. د مساوي فرصتونو او غیر-تبعیض اصول

53

12. د نورو معلومات لپاره ویب سائټ

55

ضمیمه ۱ - "The Europass" کارمخینه

61

ضمیمه ۲ - دا اوس ستاسو وار دی!

د کار بازار په چټکۍ سره په دوامداره توګه بدلېږي

تعلیمي او مسلکي لارښود د ښوونځي نه د کار نړۍ ته د تګ په وخت کې خورا مهم دی، ځکه چې دا ځوانانو ته دا فرصت ورکوي چې خپل مسلکي هدفونه وټاکي او د کار موندلو کې مرسته کوي. د بې سرپرسته بهرنیو ماشومانو لپاره، تعلیمي او مسلکي لارښود، او همدارنګه د مطالعې تصدیقونه، د دې لپاره خورا مهم دي چې:

- د جبري زده کړو او روزنې په اړه پوهیدل؛
- په ایټالیا کې د کار مارکیټ کې د نویو ننگونو او فرصتونو پوهه؛
- د دوی پخوانی مهارتونه او وړتیاوې پیژندل؛
- د دوی د مهارتونو، ګټو او د مسلکي هیلو دریافت کول؛
- زده کړه چې د دندې موندلو لپاره کوم اداري پروسیجرونه او اسنادو ته اړتیا ده؛
- د دې وړتیا چې د دندې میشته کولو په اړه باخبره انتخابونه وکړي.

 فایده مند دید کار غوښتونکي باید د نوي مهارتونو څخه خبر وي چې د کار په نړۍ کې ګټور او په لټه کې دي.

د هر سکتور لپاره د ځانګړو تخنیکي مهارتونو سربیره، ډیري او ډیري دندې د «انتقالي» مهارتونو ته اړتیا لري - لکه ټیم کار، انتقادي فکر، د ستونزې حل کول، ارتباط، او د خبرو اترو مهارتونه. ډیجیټل مهارتونه هم په زیاتیدونکي توګه اړین کیږي، په ځانګړې توګه د هغو نویو ننگونو او فرصتونو په نظر کې نیولو سره چې د مصنوعي هوش سره راڅرګندېږي.

دا مهم دي چې د کار په نړۍ کې د وروستي بدلونونو سره او د نوي مسلکونو او راڅرګندیدونکي سکټورونو سره ځان پر خبر وساتي.

د بیلګې په توګه، د اقلیمي بدلون اړتیاوې په زیاتیدونکي توګه روښانه کړي دي چې د «شنو مهارتونو» په نوم پېژندل شوي مهارتونو باندې زیاتې پانګونې ته اړتیا ده - هغه پوهه، مهارتونه، ارزښتونه او روپې چې د چاپیریال ساتونکي ټولنې ژوند، پرمختګ او ملاتړ لپاره اړین دي. د نړیوال کاري سازمان (ILO) په وینا، شنه انتقال به تر 2030 کال پورې په ټوله نړۍ کې ۸,۴ میلیونه نوې دندې رامنځته کړي (شنې دندې) (لکه د فوتوولټایک پینل انستالر، د کثافاتو مدیریت او بیا کارونې متخصصین، د صفر او ضایع ندي پخولو کې تخصص لرونکي پخلي، د اړیکو او شنه بازار موندنې افسران، او نور).

دا مهم ده چې په تیرو وختونو کې ترلاسه شوي مهارتونو او په اصلي هیواد کې ترلاسه شوي وړتیاو ته ارزښت ورکړئ.

د مخکې ترلاسه شویو وړتیاوو د بدلولو او څنګه د ایټالیا ته راتګ نه مخکې ترلاسه شویو مهارتونو ته وده ورکولو پوهه اړینه ده، ترڅو قیمتي وخت ضایع نه شي او ژر تر ژره د لوړو زده کړو کورسونو یا دندې ته لاسرسی ومومي.

د تعلیمي او مسلکي لارښود کتاب څه شی دی؟

دا یوه لارښود دی چې د زده کړې فرصتونو ته لاسرسی آسانوي او دندې پیدا کولو کې مرسته کوي. د دې هدف دا دی چې د کار مارکیټ کې د شاملیدو په اړه لارښوونې وړاندې کړي کوچنیانو او ځوان مهاجرینو او کډوالو ته چې یوازې ایټالیا ته رسیدلي دي..

دا د چا لپاره اراده ده؟

- په ایټالیا کې بې سرپرسته بهرني کوچنیان او ځوان مهاجر او کډوال؛
- رضاکار ساتونکي، د مهاجرینو په تاسیساتو کې چلونکي، تعلیم ورکونکي او ټول اړونده بالغ کسان.

د دي موخې څه دي؟

- د زده کړو او روزنيزو لارو چارو ته د لاسرسي لپاره گټور معلومات وړاندې کړئ چې موخه يې د زده کړو دوام او/يا د دندې پيدا کولو اسانتيا ده؛
- چې د يو چا لپاره د مهارتونو ارزولو او د يو مسلکي هدف تعريف کولو څرنگوالي په اړه لارښوونې وړاندې کړي؛
- په ايتاليا کې د منظم کار موندلو او لټون لپاره لږترلږه اړتياوې او اسناد په گوته کړي؛
- د CVs چمتو کولو او د دندې لپاره غوښتنليک په اړه گټورې مشورې ورکړئ.
- د کارگرانو د حقونو او بې له قرارداد څخه د کار کولو د خطرونو په اړه د پوهاوي لوړول.

مهرباني وکړئ په يادښت کړئ

- منځنۍ تعليم: ”منځنۍ ښوونځۍ“
- لوړه ثانوي ښوونځۍ: ”عالي لېسه“
- د زده کړو د لومړۍ دورې پاښت ډيپلوم: ”منځنۍ ښوونځۍ سند“
- د زده کړو د دويم دورې پاښت ډيپلوم: ”د عالي لېسه ډيپلومه“

بی سرپرسته بهرنیو ماشومانو ته

زه د مسلکي لارښود کتاب ته ولې اړتیا لرم؟

که چیرې تاسو یو بی سرپرسته بهرنی کورنی یا ځوان مهاجر یا کډوال یاست او تاسو د استوګنې په ځای کې یاست، دا لارښود به تاسو سره مرسته وکړي چې څنګه د دندې مارکیټ ته دننه شئ او د دندې میشته کولو لپاره د روزنې لارې چارې پرمخ بوځي.

زه ولې ژر کار نشم کولی؟

په ایټالیا کې، د کوچني په توګه تاسو یوازې کار کولی شئ که چیرې

- * تاسو د 16 کلن یاست

- تاسو لازمي زده کړې ته لار شئ یا کم از کم دوه کاله زده کړه وکړئ

نو که تاسو له 14 کالو کم عمر لرئ، نو تاسو باید په دولتي ښوونځي کې شامل شئ، د «منځني ښوونځي سند» ترلاسه کړئ، او بیا د «عالي لېسې» په لومړیو دوو کالونو کې شامل شئ تر څو چې تاسو کم از کم د 16 کالو عمر نه شئ. که له بلې خوا، تاسو د 16 او 17 ترمنځ یاست او د «منځني ښوونځي سند» نلرئ، تاسو لاهم کار نشئ کولی، مګر تاسو کولی شئ په «منځني ښوونځي» یا د کیچ اپ کې نوم لیکنه وکړئ (CPIA) ښوونځي.

* په ایټالیا کې، دا ممکنه ده چې د 15 کلنۍ څخه هم کار واخیستل شي، د زده کړې د قرارداد له لارې د روزنیز کورس د فعالولو په صورت کې (صدارتي قانون 2015/81. 43) فرمان.

ولی روزنیز کورس د دنډې موندلو لپاره مهم دی؟

د روزنې کورسونه تاسو ته اجازه درکوي چې د کار کولو په وخت کې زده کړه وکړئ او مهارتونو ته وده ورکړئ - سخت مهارتونه او نرم مهارتونه - چې د نننۍ سوداګرۍ نړۍ ورته اړتیا لري. برسېره پردې، دوی تاسو ته اجازه درکوي چې یو سند ترلاسه کړئ (معمولا د اتیستاتو *Attestato* په نوم یادېږي)، کوم چې هغه فعالیتونه چې تاسو ترسره کړي او هغه مهارتونه چې تاسو یې ترلاسه کړي تصدیق کوي. دا به ستاسو لپاره د کار لټون او موندل اسانه کړي!

زه څنګه کولی شم زما لپاره ترټولو مناسبه لاره بیه وموم؟

د روزنې لارې مختلف ډولونه او د مسلک لارښود کورسونه شتون لري. دا مهمه ده چې ټول هغه معلومات راټول کړئ چې تاسو ورته اړتیا لرئ چې د باخبره انتخابونو لپاره وخت ونیسئ.

...تاسو کولی شئ له دې لارښود څخه پیل وکړئ!

تاسو به د لارې په اړه توضیحات ومومئ چې تاسو ته مناسب وي، هغه اسناد چې تاسو ورته اړتیا لرئ او د مستقیم ملاتړ لپاره له چا سره اړیکه ونیسئ.

د لوستلو نه خوند واخلي!

1. د روزنې لاره څه ده؟

دا روزنې لاره د یو سړک په شان ده چې د اول ځایه نه د اخري ځایه پورې تعقیب شي.

د پیل پوائنټ دا دی:

- هرڅه چې تاسو پوهیږئ، هغه وړتیاوې او مهارتونه چې تاسو تر اوسه ترلاسه کړي دي؛
- هغه تجربې چې تاسو یې تر اوسه لرئ؛
- ستاسو شخصي ځانګړتیاوې؛
- ستاسو هیلې.

د مخ پر وړاندې تګ لاره په لاندې ډول تعریف شوې ده:

- ټول هغه فعالیتونه چې تاسو یې ترسره کوئ؛
- هرڅه چې تاسو به زده کړئ؛
- هر هغه څه چې ستاسو لپاره به ستاسو هدف ته د رسیدو لپاره ګټور وي.

د پای پوائنټ د دې لخوا تعریف شوی:

- نوې علم یا پوهه، مهارتونه او تجربې ترلاسه شوي؛
- ستاسو د چمتووالي په اړه پوهاوی؛
- د کار لټون او په پایله کې کاري نړۍ ته ننوتل.

پدې مرحله کې تاسو باید د خپلو مهارتونو او شخصي ځانګړتیاوو ارزونه او لاسرسي وکړئ.

تاسو به د هغه ډول دندې په اړه په دقت سره فکر کولو ته اړتیا ولرئ چې تاسو یې غواړئ، تاسو څه کول غواړئ یا هغه څه چې تاسو دمخه پوهیږئ څنګه یې کوئ.

د پیل پوائنټ

CPIA - ښوونځی

د ارزونې کورس

دا لارې ګټورې دي ځکه چې دوی به تاسو ته د مسلک لارښود او روزنه چمتو کړي، او همدارنګه تاسو ته د مسلک په اړه درس درکړي. د دې روزنې وخت وکاروئ ترڅو پوه شئ چې ایا هغه لاره یا دنده چې تاسو یې غوره کړې ستاسو لپاره سمه ده.

پدې مرحله کې به تاسو د اصلي دندې لټون پیل کړئ. تاسو به د Curriculum Vitae په نوم یوه وسیله وکاروئ ترڅو نورو ته ووايست چې تاسو څوک یاست. تاسو به اړتیا ولرئ پوه شئ چې څنګه د سمې دندې وړاندیزونه غوره کړئ.

د زده کړه شاګردي

انټرنشپ

پای پوائنټ

مهرباني وکړئ په يادښت کړئ

د هغه سړک غوره کولو ته ځان ژمن کړئ چې تاسو
پې غواړئ.

ټول هغه وخت ولرئ چې تاسو ورته اړتيا لرئ!
که تاسو مخکې د روزنې لاره غوره کړې وي او فکر
کوئ چې تاسو غلط انتخاب کړی دی، انديښنه مه
کوئ... د خپل سرپرست، روزونکي يا د استقبال
د اسانتيا د همغږي کوونکي سره خبرې وکړئ، او
غوښتنه وکړئ چې ستاسو د انتخابونو د بيا ارزولو
اجازه ترلاسه کړئ.

2. په ایتالیا کې تعلیمي او روزنیزې لارې

تعلیم د هر فرد تر 18 کاله پورې بنسټیز حق دی.

د تعلیم حق لرل

د بشري حقونو نړیواله اعلامیه (قانون. 26)

د ماشومانو د حقونو په اړه د ملګرو

ملتونو کنوانسیون (فرمان. 28)

د ایتالیا اساسي قانون (فرمان. 34)

د «Zampa Law» قانون د بې

سرپرسته بهرنیو کوچنیانو د ساتنې په اړه

(فرمان. 14)

← دا یو حق دی ځکه چې دا د

شخصي پرمختګ، دندې ته د

ورګډولو او ټولنې ته د شاملیدو

لپاره اړین دی

← دا یو دنده ده ځکه چې هرڅوک

باید لازمي زده کړې او تربیت

بشپړ کړي تر څو د کار بازار ته

لاسرسی ومومي

په ښوونځي کې نوم لیکنه د 6 نه تر 16 کالو پورې ټولو ماشومانو لپاره لازمي ده، د پیسو نه خالي ده، او د کال هر وخت کې ترسره کیدی شي، حتی بې له اسنادو!

د ښوونځي نوم ليکنې لپاره، لاندې به تاسو ځينې مهم معلومات ومومئ:

تاسو کولی شئ چې نږدې ښوونځی د **Scuola in Chiaro** وپېاني له لارې ومومئ
[/https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola](https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola)

1

د ښوونځي نوم ليکنه بغير پيسو ده

2

تاسو کولی شئ چې آنلاین يا مستقيم په ښوونځي کې نوم ليکنه وکړئ

3

تاسو کولی شئ د کال په هر وخت کې نوم ليکنه وکړئ

4

تاسو کولی شئ چې حتی که ستاسو اسناد ناقم يا نشتوالی وي، نوم ليکنه وکړئ

5

تاسو به په هغه ټولگي کې شامل شئ چې ستاسو عمر سره برابر وي، يا، ستاسو د مهارتونو پراساس، د هغې ټولگي ته چې سمداسه لاندې يا پورته دی

6

که تاسو دا اسناد لرئ، مهرباني وکړئ دا د نوم ليکنې لپاره له ځان سره راوړئ (که نه وي، نو ستونزه نشته):
شناختي کارت؛ د اوسیدو جواز يا د جواز غوښتنې رسید؛ د بهرنیو زده کړو تصدیقونه

7

تاسو کولی شئ چې خپل بهرني زده کړې په دوه طریقو سره پېژندل کړئ: د «ارزښت اعلامیه» له لارې يا د ښوونځي لخوا د مهارتونو ارزونې له لارې

8

2.1. که تاسو له ۱۴ کالو کم عمر لرئ

که تاسو له 14 کالو کم عمر لرئ، تاسو کولی شئ په منځني ښوونځي ("scuola media") کې نوم لیکنه وکړئ چېرې چې تاسو کولی شئ د منځني ښوونځي سند ("Licenza Media") ترلاسه کړئ.

- منځنی ښوونځی درې کاله دوام کوي او لازمي دی.
 - د تدریس شویو مضامینو ترڅنګ، تاسو کولی شئ د ایټالوي ژبې د زده کړې لپاره مرستندوی ټولګي واخلئ
 - په ځینو ښوونځیو کې د موسیقۍ کورس هم شته
 - د خپل نږدې منځني ښوونځي موندلو لپاره دې ته لار شئ
- <https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

په منځني ښوونځي کې زده کړل شوي مضامین¹

ایټالوي

ساینس

انګلیسي او دویمه بهرنی ژبه

موسیقۍ

تاریخ

هنري زده کړه

جغرافیه

فزیکي زده کړه

ریاضیات

ټیکنالوژۍ

د «منځني ښوونځي سند» وروسته د نورو تفصیلاتو لپاره، لاندې 2.3 څپرکي ته لار شئ.

¹ <https://unica.istruzione.gov.it/it/orientamento/guida-alla-scelta/dal-sistema-integrato-6-0-anni-al-secondo-ciclo-di-istruzione/scuola-secondaria-di-primo-grado>

2.2. که تاسو د ۱۴ کالو نه زیات عمر لرئ

که تاسو د ۱۴ کالو نه زیات عمر لرئ او «Licenza Media» نلرئ، نو تاسو کولی شئ په **CPIA or Centro Provinciale per l'Istruzione degli Adulti** (“Provincial Adult Education Center”) نوم لیکنه وکړئ.

- CPIAs مختلف کورسونه وړاندیز کوي چې تاسو ته اجازه درکوي ایتالوي زده کړئ او هغه لومړني مهارتونه ترلاسه کړئ چې تاسو ورته اړتیا لرئ د کار نړۍ ته د ننوتلو لپاره.
 - په ښوونځي کې، تاسو کولی شئ ستاسو د روزنې اړتیاو پراساس د خپل PIE یا Piano Educativo Individualizzato («انفرادي زده کړې پلان») د جوړولو غوښتنه وکړئ.
 - د دې لپاره چې تاسو ته نږدې CPIA ومومئ، لاندې لینک تعقیب کړئ او «CPIA» + د هغه ښار نوم دننه کړئ چېرې چې تاسو ژوند کوئ.
- <https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

د زده کړې کورسونه چې د CPIA لخوا چمتو کيږي²

کورس	توضیحات
لومړۍ کچه لومړۍ درسي دوره (400 سعتونه)	د ثانوي زده کړو د لومړي دورې (لیجنزیا میډیا Licenza Media) وروستي وړتیا ترلاسه کولو لاره.
لومړۍ کچه دویمه درسي دوره (825 سعتونه)	د ټولو مسلکي او تخنیکي انستیتیوت کورسونو لپاره عام کورسونو پورې اړوند د لومړني مهارتونو ترلاسه کولو تصدیق کولو سند ترلاسه کولو لپاره لاره.
د ایتالوي ژبې او خواندګي زده کړې کورس (180 سعتونه)	د بهرنیو اتباعو لپاره د ایتالوي ژبې د خواندګي زده کړې کورس د لومړني (A2-A1) ایتالوي ژبي سره.
د لوړ مهارتونو لارې (200 سعتونه)	د ټیټ ثانوي ښوونځي په پای کې د پوهې او مهارتونو د ترلاسه کولو لارې (سکوله سیکنډاریه دي پریمو ګرادو scuola secondaria di primo grado).
د موډل لارې	د هر ښوونیز کال په پیل کې لنډ ماډل لارې (ژبې، انفارمیشن ټیکنالوګي، او نور).

² CeSPI، په ایتالیا کې د بې سرپرسته بهرنیو کوچنیانو لپاره د څارنې ملي اداره، لومړی راپور 2020. 1616520134774=
https://miur.gov.it/documents/20182/0/Rapporto_MSNA_2020.pdf/55d13f7c-66ac-701d-e75c-d43e-e296cf3d?t=1616520134774

2.3. د «Licenza Media» ترلاسه کولو وروسته

د «لیسینزا میډیا» ترلاسه کولو وروسته دوه لارې ممکن دي:

2

په عالي لیسه کې خپلو زده کړو ته دوام ورکړئ

لیسه یا سپریر اسکول
(Scuola Superiore)

تاسو کولی شئ له دې څخه غوره کړئ:

- عالي لېسه
- تخنیکي انستیتوت
- مسلسلې ادارې
- پنځه کاله پس، تاسو به د ثانوي
- ښوونځي ډیپلوم ترلاسه کړئ

1

د مسلکي روزنې لاره تعقیب کړئ
(مسلکي تعلیمي روزنه - VET)

تاسو کولی شئ له دې څخه غوره کړئ:
- د ۳-کلونو یا ۴-کلونو مسلسلې زده
کړې او روزنې (VET) کورس
- د ۳-کلونو زده کړه شاگردې

3 کاله پس، تاسو به مسلکي وړتیا
ترلاسه کړئ
4 کاله پس، تاسو به مسلکي ډیپلوم
ترلاسه کړئ

QUALIFICA PROFESSIONALE

(مسلکي وړتیا)

DIPLOMA PROFESSIONALE

(مسلکي ډیپلوم)

DIPLOMA DI MATURITÀ

(ثانوي ښوونځي ډیپلوم)

کله چې وړتیا یا ډیپلوم ترلاسه شي، نور ۲ لارې پرانېستل کېږي

1

د کار ځای ته لار
د بېلګې په توګه:

– د کار پر مهال روزنه (انټرنشپ،
ټرینشپ، ټرینیک...)

– مدني خدمت (Servizio Civile
(Universale)

– مسلکي لنډ کورس

د دې لارو په پای کې، تاسو ته سندونه
او ټرانسکریپتونه درکول کېږي.

2

«پوهنتون» (د لوړو زده کړو)

تاسو کولی شئ له دې څخه غوره کړئ:

– د 3- یا 0-کلونو پوهنتون

– Istruzione Tecnica Superiore

– ITS ((پرمختللي تخنیکي زده کړې) د
2 یا 3 کلونو

– Istruzione e Formazione

– (Tecnica Superiore (IFTS

(پرمختللي تخنیکي زده کړې او روزنه)
د 1 کال

د پوهنتون وروسته، تاسو به د

(لېسانس یا ماسټر) ډګري ولرئ

د ITS یا IFTS وروسته، تاسو به د

لوړې تخنیکي تخصص سند ولرئ

په کار لګول

3. د روزنې لارو ډولونه

- ◀ د روزنې او لارو مختلف ډولونه شتون لري.
- ◀ مخکې له دې چې ستاسو لپاره یو سم انتخاب اوکړئ، دا مهمه ده چې په توپيرونو پوه شئ.
- ◀ دا به تاسو سره مرسته وکړي چې پوه شئ چې د هرې لارې څخه څه تمه ولرئ او کله چې دوی پای ته ورسېږي نو څه ډول موخې به ترلاسه شي.

leFP یا Istruzione e Formazione مسلکي لاروی (مسلکي زده کړه او روزنه)

د leFP لارې کومې دي؟ د leFP لارې مسلکي کورسونه دي چې موخه یې زده کوونکي مسلکي روزنه او بیا یې په چټکۍ سره د کار په بازار کې یوځای کول دي. د leFP کورسونه د سیمو او خپلواکو ولایتونو له خوا څارل کیږي، کوم چې د اعتبار وړ روزنیزو جوړښتونو لخوا برابر شوی کورسونه تمویلوي.

ځای: کورسونه د مسلکي زده کړو په مرکزونو کې د Centri di Formazione (CFP) (Professionale) په نامه چې د سیمو لخوا اعتبار ورکول کیږي او یا Istituti Professionali di Stato (دولتي مسلکي انستیتوتونو) په اساس د مسلکي زده کړو په مرکزونو کې ترسره کیدای شي.

مدت: ۳ یا ۴ کاله. له لومړیو دوو کلونو وروسته، زده کوونکي کولای شي د ترلاسه شویو لومړنیو مهارتونو د سند غوښتنه وکړي. د دریم کال نه وروسته، دوی د وړتیا مسلکي سند *qualifica professionale* ترلاسه کړي او کولای شي چې د دندې په پیدا کولو پسې شي. یوازې ځینې کورسونه څلورم کال لري، کوم چې د *diploma professionale* مسلکي سند ترلاسه کولو لپاره کارول کیږي (په دریم کال کې د ترلاسه شوی *qualifica* څخه لوړ).

ورتيا:

3 کاله > certificate Qualifica Professionale

4 کاله > certificate Diploma Professionale

مزدورې: د روزنې واوچرونه د کورس لگښت پوښلو لپاره چمتو شوي.

د نورو معلوماتو لپاره: لاندې لینک تعقیب کړی او ټایپ یې کړی «centro di formazione professionale» + the هغې سیمې نوم چې تاسو په کې اوسېږئ.
<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola>

- د leFP لارې زده کوونکي هڅوی چې د عملي فعالیتونو له لارې زده کړه وکړي. په دوی کې څو عملي تمرینونه او د ورکشاپ فعالیتونه شامل دي.
- د leFP مسلکي سندونه (diploma او qualifica) په ملي او اروپایي کچه پیژندل شوي دي.
- که تاسو غواړئ، تاسو کولی شئ چې په یو لیسې کې 5 کال (اختیاري) هم ترسره کړئ (secondaria di secondo grado)، کوم چې تاسو ته اجازه درکوي چې د دولتي تصدیق د ډیپلوم ډی (Diploma di Stato) (Maturità) ترلاسه کړئ.

کارموندنه / ځایونه

کارموندنه یا ځایونه څه شی دي: د کار زده کړې یو مرکز او د روزنې دوره ده چې د کار په یوه برخه کې ترسره کیږي، د کار نړۍ ته د کارموندنې د معرفي کولو په موخه. دا د کار کولو اړیکه نه ده، بلکې یوه لاره ده چې موخه یې د کاري تجربې سره د زده کړې یو ځای کول دي.

د کارموندنې کولای شی نصاب (ستاسو د مطالعې د لارې د نصاب یوه برخه)، یا اضافي نصاب (یوازې وروسته له هغې پیل شوې چې تاسو زده کړې پای ته ورسولې).

د دې لپاره چې د اضافي نصاب کارموندنې ته داخل شئ، د په مخ بیوونکې او کوربه تر منځ تړون پکار دی.

• **په مخ بیوونکې:** د کار کولو مرکزونه ، د کار کولو ادارې ، د روزنې مرکزونه ، دولتي او خصوصي روزنیزې ادارې ، ټولنې ، غیر انتفاعي سازمانونه ، مسلکي روزنیزې ادارې او داسې نور. د دې سازمانونو سره په اړیکه کولو سره، تاسو کولی شئ په خپله سیمه کې د کارموندنې فرصتونو نوی لیست ترلاسه کړئ. د کارموندنې په لومړیو پړاوونو کې، دا بنسټونه د مهارتونو تصدیق ته پام کوی او هڅه کوی چې یو کمپنې یا بل کمپنې پیدا کړي چې تر ټولو مناسبه لوبه ده.

• **کوربه:** کمپنیز، مسلکي زده کړې، پلورنځي، همکارۍ، او داسې نور. ټول هغه شیان چې تاسو پکې کارموندنې بشپړولي شئ. تاسو کولی شئ د اعتبار ورکوونکي شرکتونو لیست ترلاسه کړئ د پرته کونکو سره اړیکه ونیسئ.

موده: بدلیدونکې (دقیقه ۲ میاشتې، لږ پر لږه. ۱۲ میاشتې).

ورتیا: تصدیق او یو روزنیز پروګرام.

مزدورې: غیر نصایي کارموندنې کې باید لږترلږه ۳۰۰ EUR تادیه شامل وي، کوم چې کولی شي د هغه سیمې پورې اړه ولري چې تاسو پکې اوسېږئ کوی.

د نورو معلوماتو لپاره: د کار موندنې مرکزونه، کاري ادارې ، دولتي او خصوصي اشخاص او مرکزونه د مسلکي زده کړو او / یا د ختیځوالي ، مسلکي انستیتوتونو ، ټولنو او غیر انتفاعي سازمانونو لپاره.

• د زده کړې په وخت کې تاسو به یو داسې تن ته وسپارل شئ چې تاسو ته د روزنې او کاري پړاوونو په ترڅ کې لارښوونه وکړي.

• یو روزنیز پروګرام جوړ شوی دی چې د اړوند حقونه او مکلفیتونه رامنځته کوي.

• تاسو به په مستقیم ډول ستاسو د کار ځای کې وروزل شئ، ستاسو پوهه بډایه کړئ.

• دا لاره د دندې یا مسلک سره مستقیم ښکېلتیا خوشوي.

• دا تاسو ته اجازه درکوي چې د خپل مسلک انتخابونو ته لارښوونه وکړئ.

Borsa Lavoro د روزنې لارې لارښودنه کوي

lavoro (د کار bursary) څه شی دی؟ lavoro د روزنې وسیله ده چې هدف یې د کار بازار ته د معرفي کولو اسانتیا ده، د عملي تجربې له لارې، د تش په نامه «زیانمنونکو ډلو»، دوی ته د دوی د گډون په بدل کې د bursary (یعنې تادیه) وړاندیز کوي. borsista یا د bursary لرونکی د هغه ادارې لخوا تادیه کیږي کوم چې د کار bursary وړاندیز کوي (نه د شرکت یا ادارې لخوا چیرې چې د کار تجربه ترلاسه کیږي).

پورته کونکې: سیمه، ښاروالۍ یا نورې عامه ادارې (بنسټونه، خیریه ټولنې، ټولنیز کوپراتیفونه، او نور).

موده: بدلیدونکې (لږ تر لږ ۲ میاشتې).

وړتیا: تصدیق او کاري تجربه.

مزدورې: borsa lavoro (بدلیدونکې). دا د تنها په توګه نه دی بلکې د borsista's د ژمنتیا د پیژندلو په توګه د کار په چاپیریال کې د یو ځای کیدو او د هغو دندو لپاره چې دوی یې ترسره کوي.

د نورو معلوماتو لپاره: د کار موندنې مرکزونه، کاري ادارې، دولتي او خصوصي اشخاص او مرکزونه د مسلکي زده کړو او / یا د ختیځوالی، مسلکي انستیتیوتونو، ټولنو او غیر انتفاعي سازمانونو لپاره.

- دا د کار ځای دي د رسمي روزنې پروګرام سره.
- تاسو به یو داسې تن ته وسپارل شئ چې تاسو ته د روزنې په دوره کې لارښوونه وکړي.
- دا لاره د دندې یا مسلک سره مستقیم ښکېلتیا خوشوي.

د زده کونکو سره د روزنې لارې

زده کړه څه ده: دا د کار قرارداد دی چې د زده کړې محتوياتو لخوا مشخص شوی، کوم چې د 15 او 29 کلونو ترمنځ ځوانانو سره د کار بازار ته د ننوتلو لپاره د زده کړې ډول پورې اړه لري. کار ورکونکي، ښوونکي ته د ترسره شوي کار لپاره د مزدورې ورکولو سربیره، مکلف دی چې هغه/هغې ته د ټاکل شوي رول او دندو لپاره د مناسبو مسلکي وړتیاو د ترلاسه کولو لپاره اړین روزنه چمتو کړي. زده کوونکي مکلف دی چې د روزنې لاره تعقیب کړي، کوم چې د شرکت دننه یا بهر بشپړ کیدی شي. د زده کړې مختلف ډولونه شتون لري (د لومړۍ، دویمې او دریمې درجې)

د لومړۍ درجې زده کړه د کار کولو قرارداد دی چې د 15 - 25 کلونو ځوانانو د کار په بازار کې د ډیپلوم او مسلکي مهارتونو د ترلاسه کولو له لارې د کار په بازار کې د شمولیت اسانوي. دا اجازه ورکوي چې اجباري ښوونځي بشپړ کړي او د عالي ثانوي ښوونځي سند، مسلکي وړتیا/سند، یا د لوړو تخنیکي تخصص سند ترلاسه کړي.

موده: لږ تر لږه 6 میاشتې. لږ تر لږه 3 کاله د مسلکي وړتیا لپاره؛ 4 کاله د مسلکي ډیپلوم یا د منځنۍ ښوونځۍ د ډیپلوم لپاره. د موده هغو کسانو لپاره تر 1 کال پورې دوام کولی شي څوک چې دمخه مسلکي وړتیا لري او غواړي مسلکي سند یا د پرمختللي تخنیکي مهارتونو سند ترلاسه کړي.

وړتیا: د لومړۍ کچې د زده کړې سره، تاسو مسلکي وړتیا/سند، یا د منځنیو زده کړو د سند، یا د لوړې تخنیکي تخصص سند (IFTS) ترلاسه کوئ.

مزدورې: میاشتني مزدورې. د لومړۍ کچې د زده کړې لپاره، مزدورې په کال کې EUR 2000 ده د کوچنیو په حالت کې، او د 18 کلنو څخه د زیاتو ځوانانو په صورت کې EUR 3.000.

د نورو معلوماتو لپاره: هغه شرکتونه چې د شاگردانو د ګمارلو وړاندیز کوي. تاسو کولی شئ د کار موندنې مرکزونو، کاري ادارو، دولتي او خصوصي ادارو او مرکزونو څخه د مسلکي زده کړو او / یا د بلنې لپاره معلومات ترلاسه کړئ. له دوی څخه پوښتنه وکړئ چې ایا دوی د خپلې سیمې په کمپنیو یا نورو بدنونو کې د زده کړې د فرصتونو په اړه معلومات لري.

- یو لیکلي قرارداد، د محاکمې موده او PFI شامل دي
- يا Piano Formativo Individuale (د انفرادي روزنې پلان).
- د زده کړې په پای کې، د کار خاوند پرېکړه کولی شي چې د دايمي کار د قرارداد سره دوام وکړي او که د کار د قرارداد څخه ووځي.

Servizio Civile Universale (نړيوال ملکي خدمت)

ملکي خدمت څه شی دی؟ دا په خپله خوښه پرېکړه ده چې د خپل ژوند څو میاشتې د هېواد بې وسله او بې تشدد دفاع ته، د خلکو ترمنځ د سولې او د ایټالیا جمهوریت ته د ارزښتونو د بنسټیزو ارزښتونو د پراختیا لپاره، د ټولنو او د سیمې لپاره په اقداماتو کې د لاس لرلو له لارې، ځان ته وټاکي. د ملکي خدمت په رضاکارانه توګه د یو شخص په توګه د ودې او روزنې ترلاسه کولو فرصت دی. دا وجه ده چې دا په یو کاري ماحول کېږي د عمومي ملکي خدماتو ترسره کول ګټور کیدی شي.

پرتیاوي: ورکونکې باید په ایټالیا کې د استوګنې معتبر جواز ولري او عمرونه یې له 18 څخه تر 28 کلونو پورې وي.

کرنلاره: هر کال، د ایټالیا حکومت یو bando (د غوښتنلیکونو زنګ وهلو لپاره) نشو تر څو رضاکاران وټاکي چې د ملکي خدمتونو د نړيوال خدماتو په پروګرامونو کې بوخت شي (د بیلګې په توګه، په 2022 کال کې دوی یو باندو خپور کړ چې د 56,000 څخه زیات رضاکار وو. هر bando په بدل ډول پروګرامونه وړاندې کوي چې د مختلفو بدنونو لخوا وړاندې کېږي.

که تاسو مینه لرئ، تاسو کولی شئ د ټاکل شوی وخت له لارې چې په bando کې مشخص شوی وي غوښتنه وکړئ:

1. دېته لار شی

; <https://www.politichegiovani.gov.it/servizio-civile/bandi-e-avvisi-di-servizio-civile>

2. bando په غور سره ولولئ؛

3. هغه پروګرام غوره کړئ کوم چې ستاسو د ګټو او توقعسره مناسب وي؛

4. تاسو کولی شئ خپل غوښتنلیک د آنلاین پلیټفارم DOL له لارې وړاندې کړئ:

; www.domandaonline.serviziocivile.it

5. د دې لپاره چې تاسو داخل شئ د SPID ډیجیټل پیژندنې ته به اړتیا ولرئ:
/https://www.spid.gov.it ;

6. که تاسو مخکې ټاکل شوی یاست، نو د پروژې پرمخ بیولو کې به تاسو ته د انتخاب مرکې لپاره زنگ ووهی؛

7. که تاسو وټاکل شئ، نو تاسو به د ملکي خدماتو رضاکار کارکونکي شئ او تاسو به یو تړون لاسلیک کړئ

Dipartimento per le Politiche Giovanili e il Servizio Civile
Universale della Presidenza del Consiglio dei Ministri (د ځوانانو د پالیسیو او نړیوال ملکي خدماتو لپاره د ایټالیا څانګه).

موده: د 8 څخه تر 12 میاشتو پورې، په پروګرام پورې اړه لری. اوونیز کار کم تر کمه 25 ساعته یا ټول کلنی ساعتونه د 1,145 تر منځ د هغو پروګرامونو لپاره چې ۱۲ میاشتې او 765 ساعته دوام کوی د پروژو لپاره چې 8 میاشتې دوام کوی.

وړتوبونه: د روزنې کریډیټ او په ملکي خدماتو کې د ګډون تصدیق نامه.

معاش: یو میاشتنی معاش په پام کې نیول شوی دی.

نور معلومات: تاسو کولی شئ Dipartimento per le Politiche Giovanili e il Servizio Civile Universale په ویب پاڼه کې د نړیوال ملکي خدماتو کې د ګډون لپاره غوښتنلیکونو ته د ځواب ویلو په اړه توضیحات ومومئ:
<https://www.politichegiovanili.gov.it/servizio-civile/cosa-e-il-servizio-civile/>

• په ځینو پروګرامونو کې هغه ځوانانو ته لومړیتوب ورکول کیږي چې د لږو فرصتونه څخه برخمن دي.

• د ځینو پروګرامونو لپاره دا ممکنه ده چې د زده کړې یوه دوره (تر دریو میاشتو پورې دوام وکړي) فعاله کړئ ترڅو د کاري چاپیریال کې ستاسو بشکيلتیا اسانه کړي.

• د دې مفکورې لپاره چې بندو څنګه ایښودل کیږي او څنګه ځواب ویل کیږي، هغه وګوره چې د 2024 لپاره راغلی دی:

<https://www.scelgoilserviziocivile.gov.it/leggi-il-bando/il-testo/>

لنډ مهاله سندونه او مسلکي کورسونه

د پورته ذکر شوي اختياراتو په څير، د لنډ مهاله لارو پراخه لړۍ شتون لري چې تاسو ته اجازه درکوي په ځانگړي مسلکونو کې تخصص وکړئ. د دې کورسونو په اړه توضيحات (دوره، اړتياوې، د کار فرصتونه، او نور) په پراخه کچه توپير لري چې د پوښتنې تر لاندې د دندې سکتور او د وړتيا يا تصديق ډول چې تاسو يې ترلاسه کول غواړئ پورې اړه لري. د تخصص کورسونه عموماً د محلي ادارو - عامه، خصوصي يا د دريم سکتور لخوا تنظيم کيږي. له همدې امله، دا مهمه ده چې په هغه سيمه يا ولايت کې چيرې چې تاسو اوسېږئ د شته فرصتونو په اړه ومومئ.

ځينې مثالونه: لاندې د مسلکونو او وړتياو درې هغه مثالونه دي چې د مسلکي سندونو او لنډ مهاله کورسونو له لارې ترلاسه کيدی شي.

ژبنی او کلتوري منځگړی: هغه رول چې په خورا لوړه غوښتنه کې وي، د اړيکو نازکې پروسې اداره کول او د بهرنيو خلکو سره اړيکې، د هغوی د کليدي معلوماتو، عامه او خصوصي خدماتو ته د لاسرسي په برخه کې د ملاتړ لپاره او د تعليم، کار، روغتيا او نورو سيستمونو کې د دوی يوځای کيدلو څخه ملاتړ کول. کله چې تاسو يو ژبنی او کلتوري منځگړی شئ، تاسو کولی شئ په مختلفو شرايطو کې کار وکړئ: د پاملرنې اسانتياوې، د پوليسو مرکزي دفترونه، پريفيکچرونه، د کارموندنې مرکزنه، ښوونځي، ټولنيز او روغتيا چاپيريال او نور هغه واحدونه چې شخصي خدمتونه وړاندې کوي.

د نورو معلوماتو لپاره:

<https://www.integrazionemigranti.gov.it/it-it/Dettaglio-approfondimento/id/41/Mediazione-interculturale>

د HACCP سند: HACCP د خطر تحلیل او د کنټرول انتقادي نقطو مطلب ورکوي. دا سند د هغو خلکو لپاره لازمي دی چې غواړي د خواړو صنعت کې کار وکړي او هغه څوک چې د خواړو سره اړیکه ولري. که تاسو غواړئ اشپز، یو معاون اشپز یا چوپړوال شئ، یا حتی د خوړو پلورونکی (او داسې نور)، تاسو اړتیا لرئ چې یو کورس بشپړ کړئ او د HACCP سند ترلاسه کړئ، کوم چې د کرنلارو په اړه ستاسو پوهه او وړتیا تاییدوي ترڅو د خواړو صحي خوندیتوب ډاډمن کړي.

د نورو معلوماتو لپاره:

https://www.salute.gov.it/portale/temi/p2_6.jsp?id=1225&area=sicurezzaAlimentare&menu=igiene

Operatore Socio-Sanitario (OSS)

د روغتیا او ټولنیز ملاتړ کارکونکی: دا هغه څوک دی چې د نورو OSS سره د کار کولو له لارې د معلولیت لرونکو خلکو لپاره د پاملرنې او مرستې چمتو کولو په فعالیتونو کې ښکېل دي یا څوک چې په فزیکي او/یا ذهني توګه په ځان بسیا نه وي. له همدې امله، د OSS برنامه د خدماتو د کارونکي هوساینې سره مرسته کوي، د هغه/هغې خودمختاري او ټولنیز شاملول، په مختلفو کاري چاپیریالونو کې: روغتونونه، د تقاعد کورونه، د پاملرنې استوګنیز کورونه، او همدارنګه هغه واحدونه چې د روغتیا او ټولنیزو/ټولنیزو مرستو خدمتونه وړاندې کوي، دواړه عامه او خصوصي.

د نورو معلوماتو لپاره:

<https://www.salute.gov.it/portale/moduliServizi/dettaglioSchedaModuliServizi.jsp?lingua=italiano&label=servizionline&idMat=PROFS&idAmb=RTENC&idSrv=D2.26&flag=P>

د معلوماتي ټکنالوجۍ مهارتونو چلوونکی وړتیا: دا هغه څوک دی چې د معلوماتي ټکنالوجۍ مهارتونه او مخابراتو ټیکنالوژۍ کې تخصص لري او په ځانګړي توګه د کمپیوټرونو، ګرځنده تلیفونونو، شبکو، سرورونو او نورو لپاره د هارډویر او سافټویر نصب، ترتیب او ساتنې کې کار کوي. دا وړتیا تاسو ته اجازه درکوي مختلف کاري چاپیریالونو ته لاسرسی ومومئ، پشمول د معلوماتي ټیکنالوژۍ ډیپارټمنټونه، عامه ادارې، ښوونځي، او د شرکت مرستې میزونه په شرکتونو کې.

د نورو معلوماتو لپاره:

https://www.anpal.gov.it/notizie/-/asset_publisher/Yfaaffr5jnf9/content/ict-force-corsi-per-programmatori-web-e-mobile-oriented

...خو نور ډیر څه شته!!!

د هغه سیمې یا ولایت لخوا وړاندیز شوي لنډ مهاله مسلکي کورسونه وګورئ چېرې چې تاسو ژوند کوئ.

د هغو پروژو مثالونه چې د دندې ځای په ځای کولو کې مرسته کوي

د «4 PERCORSI» برنامه: د ځوان مهاجرینو لپاره روزنه، کار او ادغام

موخه: د خوندي چاپیریال څخه په تیریدو کې د بې سرپرسته بهرنیو کوچنیانو او مهاجرینو ځوانانو سره د مرستې هڅول چې دوی په سیمه ایزو ټولنو کې بشپړ خپلواکي او ادغام ته رسیدلي د کار ځای پرځای کولو لپاره د متقابل او انټرنشپ له لارې د ټولنیز ادغام لپاره مربوطې لارې. پروژې د کار او ټولنیزو پالیسیو وزارت لخوا پرمخ وړل کېږي او دا مهال په څلورم پړاو کې په باسیلیکاتا، کلابریا، کمپانیا، اپولیا او سیسیلي کې ده.

مدت: 6 میاشتې، د 12 میاشتو پورې د تمديد وړ.

معاش: د حاضري، تخصیص او انفرادي تخصیص چې تاسو کولی شئ یو لړ خدماتو ته د خپلو مهارتونو پراختیا، ټولنیز ادغام او د کار ځای پرځای کولو خدماتو او د خپلواکۍ ترلاسه کولو کې مرستې لپاره لاسرسی ومومئ.

د انفرادي تخصیص په برنامه کې برخه اخیستونکي:

- ترلاسه کوونکي: د درخواست کولو لپاره تاسو اړتیا لرئ چې د 16 او 24 ترمنځ وي، یو بې سرپرسته بهرنی ځوان یا یو بالغ وي چې ایټالیا ته د بې سرپرسته بهرني کوچني په توګه داخل شوی وي، او د غوښتنلیک په وخت کې وزګار وي.
- ترویج ورکوونکي: عامه او خصوصي مضامین چې د کارموندنې خدماتو چمتو کولو لپاره منځګړیتوب یا باورلیک شوي.
- کوربه: ټول هغه کارګمارونکي چې کولی شي د روزنې کوربه توب وکړي.

نور معلومات: که تاسو غواړئ په «4 Percorsi» پروګرام کې برخه واخلى، تاسو کولی شئ وقف شوي ویب پاڼې ته لار شئ:

<https://www.lavoro.gov.it/temi-e-priorita/immigrazione/focus-on/politiche-di-integrazione-sociale/pagine/attivita-e-servizi>

“PUOI PLUS” پروژہ

موخه: د نوې «PUOI PLUS» مداخلې هدف دا دی چې د درېیمو هېوادونو وګړو اړتیاوو ته په پام کې نیولو سره هدفمند ملاتړ وړاندې کړي، د یوځای کولو پروګرامونو له لارې چې مشورې، زده کړه، ژبني او نور روزنیز کورسونه لکه مدني او مسلكي لارښوونې کورسونه په کې شامل دي.

د دې مداخلې ځانګړې موخې دي:

- د کار د انتقال لارو چارو ترویج، مدیریت او څارنه;
- د شمولیت لارې وړتیا د هغو عملیاتو لپاره چې پکې شامل دي، د مرستې او ملاتړ له لارې، او د میتودونو او مداخلې وسایلو شتون او شریکول;
- د انتقال لارو د کیفیتي-مقداري ارزونې او د مداخلې پایلو د ترویج او خپرولو هڅې;

• د استخدام مرکزونو د زیات فعاله رول ترویج، د مهاجرینو پیچلو اړتیاوو پوره کولو لپاره او د نوو او پراخو شبکو پراختیا کې د مؤثره او موثره عامه-خصوصي اړیکو سره مرسته کول.

هدف مخاطب: زغمیدونکي مهاجرین لکه د درېیمو هېوادونو وګړي چې نړیوال، موقتي او ځانګړی ساتنه لري، د پناه غوښتونکي، بې سرپرسته ماشومانه او پخواني بهرني ماشومانه، د قاچاق قربانیان او/یا د شدیدې کاري استحصال او/یا د جنسیت پر بنسټ تاوتریخوالی.

د هڅونکو لپاره معلومات: مداخله به د AMIF او د شمولیت او فقر مخنیوي NP 27-2021 لخوا په تکميلي ډول تمویل شي، چې د مهاجرت او یوځای کولو پالیسو د عمومي مدیریت لخوا د منځګړي ادارې په توګه ټاکل شوې ده، ترڅو

³ https://www.interno.gov.it/sites/default/files/12-2023/invito_ad_hoc_puoiplus_fami-signed.pdf

وکولای شي یوه پراخه او څو کلنه وړاندیز وکړي او د ESF+ لاندې د 6,200 زغمیدونکو مهاجرینو د ټولنیزې-مسلكي یوځای کولو لارې پیاوړې کړي چې درېیم هېوادونو وگړي دي. د پروژې د تمویل لپاره ځانگړې شوې سرچینې د 2021 FAMI-2027 نه تر ټولو زیات € 15,000,000.00 پورې دی. د مهاجرت او یوځای کولو پالیسو د عمومی مدیریت حق لري چې د پروژې د تمویل تخصیص د نورو ملي او/یا د EU مالي سرچینو له لارې هم وغځوي.

نور معلومات:

https://www.interno.gov.it/sites/default/files/2023-12/invito_ad_hoc_puoipius_fami-signed.pdf

“Skills4YOUth” ورکشاپونه

موخه: د ځوانو کډوالو او مهاجرینو لپاره په استوګنځایونو او د برابرۍ ښوونځیو (CPIA) کې د کار لارښوونې او نرم مهارتونو پراختیا لپاره ورکشاپونه. د Skills4YOUth نوښت د UNICEF لخوا په ګډه د Junior Achievement Italy سره د PROTECT پروژې په چوکاټ کې او د اروپایي کمیسیون په همکارۍ وړاندې شوی دی.

میتودولوژي: د Skills4Youth (S4Y) ورکشاپونو سره، د ګروپي فعالیتونو په مرسته، تاسو کولی شئ د هغه کار په اړه فکر وکړئ چې تاسو یې کول غواړئ، ستاسو مهارتونه او هغه روزنه چې تاسو ته یې د پراختیا لپاره اړتیا لرئ. تاسو کولی شئ د کارګرانو د حقونو په اړه خپل پوهه ژوره کړئ او زده کړئ چې څنګه یو ژوندلیک (Curriculum Vitae) یا دندې مرکې لپاره چمتووالی ونیسئ.

ځای او موده: د S4Y ورکشاپونه په ټوله ایټالیا کې په استوګنځایونو او CPIA کې وړاندې کېږي. ورکشاپونه تقریباً 4 ساعته دوام کوي.

وړتیا: د ورکشاپونو په پای کې هر ګډونوال ته د ګډون تصدیق ورکول کېږي.

د نورو معلوماتو لپاره: د ورکشاپونو فعالول د جوړښتونو او CPIA کارمندانو لخوا ممکن دي، د UNICEF لخوا چمتو شوي موادو په مرسته، چې پکې یو وړیا ای-لرننګ کورس او د ښوونکو، عملیاتي کارکوونکو، پالونکو او د استوګنې سیستم لوبغاړو لپاره لارښود شامل دي. د Skills4YOUth په اړه د نورو معلوماتو لپاره: <https://www.unicef.it/media/skills4youth-valorizzare-le-proprie-competenze-per-orientarsi-nel-mondo-del-lavoro-costruire-il-proprio-futuro>

<https://www.unicef.it/media/l-unicef-e-la-commissione-europea-rafforzano-la-collaborazione-a-favore-di-bambini-bambine-e-adolescenti-rifugiati-e-migranti-in-italia-protect-protecting-children-on-the-move/> ⁴

4. د روزنې او کار موندلو په اړه مشورې

د مسلکي روزنې او دندې فرصتونه چیرته موندلای شو؟

دلته ځینې لارښوونې دي!

د مسلکي روزنې مرکزونه (CFP, Centri di Formazione Professionale)

1

- مسلکي زده کړو او روزنې کورسونه (IeFP)
- لنډ مسلکي کورسونه، وړیا او د فیس سره
- د Scuola in Chiaro ویب پاڼې په مرسته خپل نږدې CFP پیدا کړئ
<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>

د دندې مرکز (CPI)

2

- دا د کارموندونکو سره د دندې غوښتونکو اړیکه ټینګېږي
- د دندې لپاره د فوري شتون اعلان (DID) سره تاسو اعلان کوئ چې د کار لپاره موجود یاست
- د دندې فرصتونه، انټرنشپونه، کارآموزۍ او مسلکي روزنې په اړه معلومات
- د خپل ژوندلیک (CV) لیکلو او د غوښتنلیک لېږلو کې مرسته
- د CPI خدمتونه وړیا دي
- د کار وزارت د «سرچ دسک» پاڼې په مرسته خپل نږدې CPI پیدا کړئ
<https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello/>

به هغه ښاروالۍ کې د Informagiovani د خدمتونو مرکز چې تاسو پکې اوسئ

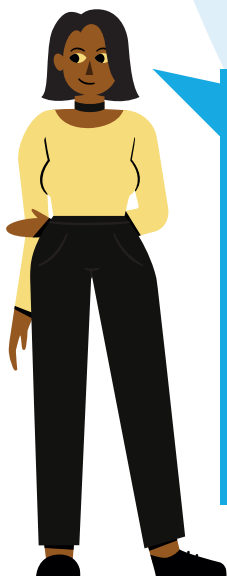
3

- د مسلکي روزنې او دندې، رضاکارۍ او تفریحي فرصتونو په اړه معلومات
 - د کار وزارت کې د «Cerca Sportello» ټایپ کولو سره خپل نږدې Informagiovani مرکز پیدا کړئ
- <https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello/>

د هغه سیمې ویب پاڼه چې تاسو پکې اوسئ

4

- په انټرنېټ کې «کار + د سیمې نوم» ټایپ کړئ، مثلاً «کار، د Tuscany سیمه».
- د سیمې لپاره د دندې فرصتونو او لنډو مسلکي کورسونو ځانگړې پاڼه پیدا کړئ (ځینې یې وړیا دي!).

تل په یاد ولرئ چې د استقبال په اسانتیا کې کارکوونکي او ستاسو سرپرست کولی شي تاسو سره مرسته وکړي چې یو له هغو لارو څخه وټاکئ چې پورته بیان شوی دی! د هغوی سره د خپل غوره کولو د شریکولو او د مشورې غوښتلو څخه درېځه مه کوئ. دا لارښود تاسو ته عملی مشوره درکوي چې څنگه په خپله لومړۍ گامونه واخلي، خو د استقبال د اسانتیاوو کارکوونکي او ستاسو سرپرست تر ۱۸ کلنۍ پورې ستاسو کلیدی څېرې دي.

5. حداقل غوښتنې او اړین اسناد

لېتربلره اړتیاوې: ځانګړتیاوې، شرایط یا خصوصیات چې د روزنې لارې ته د لاسرسي دمخه اړین دي. اړتیاوې د لارې څخه تر لارې پورې توپیر لري، په هرصورت اساسي هغه چې په ټولو لارو پلي کېږي لاندې لیست شوي دي.

د روزنې لارې ته د لاسرسي او په ایټالیا کې کار کولو لپاره، تاسو اړتیا لرئ ...

1

لېتربلره 16
ګلن وي

په ایټالیا کې، تاسو باید د کار پیل کولو لپاره لېتربلره 16 ګلن یاست، پدې معنی چې که چېرې تاسو د ۱۶ څخه کم یاست، تاسو لاهم کار نشئ کولی، مګر تاسو کولی شئ د ښوونځي زده کړې ته دوام ورکړئ او د روزنې پروګرامونو ته لاسرسی ومومئ.*

2

په ایټالیا کې
قانوني ژوند
کول

دا پدې مانا ده چې تاسو د استوګنې معتبر جواز لرئ (د دې په اړه نور د اړینو اسنادو په برخه کې).

3

په ایټالیا کې
لېتربلره د ۲
تر ۶ مياشتو
پورې ژوند
کړي وي

دا لېتربلره موده ده لپاره د:
• د منځني یا میډل ښوونځي سند ترلاسه کول
• د ایټالوي ژبې د کافي پوهې وده
• د اوسیدو جواز ترلاسه کول
• د اوسیدو جواز لپاره خواستلیک ورکول

4

د ایټالوي
ژبې په اړه
کافي پوهه
ترلاسه کړې

دا اړین نه دي... مګر دا پدې معنی نه ده چې دا مهمه نده!
دا د هرې روزنې/دندې لارې لپاره خورا مهم دی، مګر ستاسو د ټولنیز شمولیت پروسې لپاره هم.

* په ایټالیا کې، دا ممکنه ده چې د 15 کلنۍ څخه هم کار واخیستل شي، د زده کړې د قرارداد له لارې د روزنیز کورس د فعالولو په صورت کې (صدارتي قانون 2015/81. 43) فرمان.

5

د لیچینزیه
میډیه

«Licenza
Media» (د
منځني یا میډل
ښوونځي سند)
ترلاسه کړي وي

د خپل ساتونکي یا د استوګنې په ځای کې د کارمند غړي
سره د بشپړ شوي ښوونځي کلونو لپاره د **طرزالعمل**
پیل کولو او ستاسو په اصلي هیواد کې د ترلاسه شوي
وړتوبونو پیژندلو په اړه خبرې وکړي.

6

Anagrafe به
(مدني راجستر)
کې راجستر
شي او/یا په
ایټالیا کې
اوسېږي

د دوه دلیلونو لپاره د طرزالعمل پیل کولو په اړه د خپل
ساتونکي یا د استوګنې د مرکز د کارمندانو سره خبرې
وکړي:
استوګنه: ستاسو پته تصدیق کوي؛ دا کیدای شي د
پاملرنې مرکز پته هم وي.
Anagrafe (مدني راجستر): د ایټالیا په خاوره کې ستاسو
شتون تصدیق کوي. دا د تابعیت موخو لپاره هم مهم
دی.

اړین سندونه: اړین اسناد هم توپیر لري، د لارې د ټاکل شوي ډول پورې اړه لري.
په هر حالت کې، تاسو به لاندې د اسنادو لیست ومومئ چې دا یو ښه نظر دی چې
چمتو کول پیل کړئ، یا چمتو کړئ، ستاسو د ساتونکي یا د استوګنې په ځای کې د
کارمند غړي په مرسته.

1

د استوګنې
لپاره قانوني
جواز درلودل

که چېرې تاسو دا اسناد نلري، تاسو کولی شئ د خپل
(Domanda di Protezione Internazionale (C3) (د
نړیوال خونديتوب غوښتنه) پوه کاپي هم وکاروئ یا د
Commissione Territoriale **څخه ستاسو د وضعیت**
خبرتیا.

2

ستاسو د
هویت کارت

تاسو کولی شئ یوازې د استوګنې جواز ترلاسه کولو
وروسته د **هویت کارت** لپاره غوښتنه وکړئ. تاسو باید د
«استوګنځي» توضیحات وکړئ: تاسو کولی شئ د استوګنې
پای ته رسیدو پورې د استوګنې ځای پته وکاروئ.

ستاسو ساتونکي يا د استوگني په مرکز کې د کارمندانو غړي کولی شي تاسو سره د ایتالیا د عوایدو ادارې څخه د مالي کوډ په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي: Agenzia delle Entrate. په هر حالت کې، تاسو کولی شئ خپل د STP کوډ هم وکاروئ (STP ډ Straniero Temporaneamente Presente). يا «په موقتي ډول شتون لرونکي بهرني اتباع» معني لري.	Codice Fiscale (مالي کوډ)	3
---	----------------------------------	---

دا د ښوونځي، د برابرۍ ښوونځي يا CPIA (Centro Provinciale per l'Istruzione degli Adulti) درکول کيږي چې تاسو د کورس په پای کې ورسره ګډون کړی و.	ستاسو د منځني ښوونځي سند يوه کاپي	4
---	-----------------------------------	---

دا يو سند دی چې ستاسو د ځانګړو اړتياو پراساس د روزني لارې موخې ټاکلو لپاره کارول کيږي چې تاسو يې تعقيب کوي. دا پلان ستاسو د ساتونکي يا د استوګنې په مرکز، ښوونځي يا CPIA، يا د کارموندنې مرکز کې د ګارمند غړي سره يوځای چمتو شوی. دا لنډيزونه معني لري: PIP = Personalized Intervention Plan PFI = Individual Training Plan PEI = Individualized Educational Program	PIR, PFI يا PEI	5
---	-----------------	---

د کار لپاره سمدستي د شتون اعلاميه تاسو کولی شئ DID د کارموندنې مرکز کې ثبت کړئ، چېرې چې تاسو وایي کوي چې تاسو وزګار یاست او د دندې ميشته کولو لپاره شتون لري. که چېرې تاسو کم عمره یاست، ستاسو سرپرست يا ستاسو د استوګنې په ځای کې د ګارمند غړي باید د کار مرکز ته ستاسو سره يوځای شي.	د کار لپاره سمدستي د شتون اعلاميه	6
--	-----------------------------------	---

هغه اسناد چې تاسو باید د کار مرکز (CPI) ته راوړئ

- ستاسو مالي کوډ
- ستاسو permesso di soggiorno (د استوګنې اجازه)
- د سرپرستۍ خبرتيا او ستاسو د سرپرست ټاکل
- ستاسو د سرپرست اجازه چې تاسو د کار په مرکز کې راجسټر کړئ.
- د ماشین چلونکي سره مل کس باید د ولي لخوا اجازه ولري.

6. مسلکي هدف

ښه، مگر دا
دقیقا څه معنی
لري؟

دا مهمه ده چې د بريالي دندې ځای پرځای
کولو لپاره خپل مسلکي هدف تعریف کړئ!

ستاسو مسلکي هدف ستاسو د مسلکي هیلو
او ارمانونو ترکیب دی ... دا هغه څه دي چې
تاسو یې کول غواړئ کله چې تاسو لوی شئ!
دا مهمه ده چې دا په پیل کې تعریف کړئ:
• دا به تاسو ته اجازه درکړي چې خپل
مسلکي او شخصي راتلونکي ته خپله لاره
تعریف کړئ؛

• دا د روزنې لارې پلان کولو لپاره مهم دی
چې هدف یې ستاسو هدف ترلاسه کول
دي؛

• دا به ستاسو د پریکړو لارښود کولو کې
مرسته وکړي ترڅو تاسو وکولی شئ هغه
دنده ومومئ چې ستاسو پروفایل او ګټو
سره خورا مناسب وي!

د خپلو مسلکي اهدافو تعریف کولو لپاره، دا کافي ندي چې د هغه
څه په اړه فکر وکړئ چې تاسو یې کول غواړئ ...

دا مهمه ده چې معلومه کړئ چې د کار بازار څه وړاندیز کوي او
په کومو سکتورونو کې د کار غوښتنه خورا لوړه ده. بیا تاسو کولی
شئ پدې اړه هم فکر وکړئ چې تاسو د خپل زړه خوښ دندې لپاره
کوم وړتیا ته اړتیا لرئ!

دا اوس ستاسو وار دي!

لاندې يوه فعاليت دی چې د UNICEF او JA Italia د 'UPSHIFT' لارې څخه اخيستل شوی دی. هڅه وکړئ پوښتنو ته ځواب ووايست او د خپل مسلکي هدف په اړه فکر وکړئ.

1. تاسو څوک ياست؟

تاسو څه کول خوښوئ؟ تاسو په څه کې ښه ياست؟

نور خلک ستاسو په اړه څه خوښوي؟

2. څه شيان دالتا موجود دي؟

د کوم ماحول په چاپيريال کې تاسو کار کول خوښوئ؟

تاسو کوم رول غواړئ چې وکړئ؟

3. دالتا څنگه لاسرسي ومومئ؟

د دې دندې ترلاسه کولو لپاره کوم ډول ښوونځي يا روزنيز پروگرام ته اړتيا ده؟ يوه ډپلوم؟ يوه د پوهنتون سند؟ د ځانگړي روزنې برنامې سند؟

ايا تاسو يو څوک پيژنئ چې په دې کاري سکتور کې کار کوي؟ که چيرې هو، د هغه/هغې نوم وليکئ. که چيرې نه، هڅه وکړئ تصور وکړئ چې تاسو څنگه کولی شئ د يو چا سره اړيکه ونيسئ څوک چې پدې کې کار کوي. تاسو به له دوی څخه څه پوښتنه وکړئ؟

تاسو د دې دندې د ترسره کولو لپاره کوم مهارتونو ته اړتيا لرئ؟

DESIGN

HI-TECH

DIGITAL

WEB

7. د مهارتونو ارزونه

د مسلکي هدف په ټاکلو کې د مرستې لپاره، د خپلو شخصي ځانګړتیاوو او مهارتونو په اړه فکر وکړئ.

- مهارتونه ستاسو ټول شخصي ځانګړتیاوې دي چې ستاسو لپاره د روزنې ترټولو مناسبې لارې غوره کولو او خپرولو په وخت کې اړین دي:
- ټول هغه څه چې تاسو یې کولی شئ، ستاسو وړتیاوې او وړتیاوې؛
- هغه فعالیتونه چې تاسو په کې برخه اخیستې ده، ستاسو شخصي تجربې؛
- ستاسو ګټې یا دلچسپي او لیوالتیا!

مهارتونه په ډیری بیلابیلو لارو ویشل کیدی شي. دلته د مهارتونو اصلي ډولونو مثال دی:

انتقالي مهارتونه

نرم مهارتونه

د ۲۱- پېړۍ یا د ژوند مهارتونو په نوم هم پیژندل کیږي، دا د ټولنیز - احساساتي مهارتونه دي چې د کار په هره کړنه کې پلي کیږي: په غونډه کار کول د ستونزو حل کول پریکړه کول اړیکه د نوښت شودل خلاقیت او نوښت انتقادي فکر د فشار اداره کول خواخوږي...

ډیجیټل مهارتونه

ډیجیټل مهارتونه

د معلوماتي ټولنې ټیکنالوژۍ پورې اړوند مهارتونه: کمپیوټر کارول ډیجیټل مینځپانګې تخلیق کول سافټویر جوړول د ټولنیزو میډیا کارول د آنلاین معلومات لپاره لټون...

تخنیکي مهارتونه

سخت مهارتونه

دا مهارتونه په تعلیمي پس منظر او وړتیاوو پورې اړه لري چې د ځانګړو دندو سره تړاو لري:
نظري پوهه (د بیلګې په توګه په اقتصاد کې، مالي ...)
پخې کول
پیپونو یا پلمبنګ کار کول
بهرني ژبي
یو ځانګړي ماشین چلول...

کاري مهارتونه

بنسټیز مهارتونه

دا لومړني مهارتونه دي، چې د انفرادي سواد لپاره اړین دي:
لیکل
لوستل
حساب لګول

زه ولې اړتیا لرم چې د خپل مهارتونه ارزونه وکړم؟

دا مهمه ده چې خپل مهارتونه و ارزوئ ترڅو مسلکي هدف تعریف کړئ او د روزنې لاره غوره کړئ.

ستاسو د مهارتونو ارزونه تاسو ته درکوي چې تاسو څه کولی شئ او (تر اوسه) نشي کولی، او ستاسو د وړتیاوو او استعدادونه په اړه. دا مهم دی لپاره د:

- ستاسو د ټولو پخوانیو مهارتونو تصدیق کول (هغه چې تاسو دمخه درلودلي دي)؛
- د هغه څه پیژندل چې تاسو یې غوره کوئ؛
- د مهارتونو پیژندل چې تاسو ورته اړتیا لرئ ښه کړئ.

په یاد ولرئ چې د حقيقي ارزونې ترسره کول پدې معنی دي چې دندې ته په جدي ډول رسيدل وشي. د خپلو مهارتونو په اړه فکر وکړئ پداسې حال کې چې په یاد ولرئ چې دوی دواړه مثبت او منفي اړخونه لري.

دا اوس ستاسو وار دي!

لاندې یو فعالیت دی چې د یونیسف او A Italia's 'Crescere Che Impresa' څخه اخیستل شوی دي! 'Per UPSHIFT' لاره. هڅه وکړئ چې دې 10 پوښتنو ته ځواب ووايست ... ستاسو انفرادي مسلکي پروفایل به ستاسو د ځوابونو پراساس جوړ شي.

تاسو کوم د رنگ یاست؟

دا ازموینه به تاسو سره مرسته وکړي چې خپل ځان ښه وپیژني.

1. تاسو څنګه پریکړې کوئ؟

- A. زه ګړندي پریکړې کوم او زما په لومړي انتخاب باور لرم
- B. زه دا ډیر فکر کوم او زه خورا بې پرېکنده یم
- C. زه حیران یم چې نور خلک زما د انتخاب په اړه څه فکر کوي
- D. زه دا په جدي توګه اخلم او هڅه کوم چې غوره ممکنه پریکړه وکړم

2. ستاسو ملګري تاسو ته خپله مینه ښکاره کولو لپاره غوره لاره څه ده؟

- A. له ما سره لوبې کول او تفریح کول
- B. ماتي اجازه راکړئ چې خپل ذهن تا ووايم او د خپل ځان اوسم
- C. یو ځای وخت تېرول هر څه کول
- D. د دوی خبرې ساتل او هیڅکله یې وفايي نه کول

3. کله چې تاسو د خپلو ملګرو سره یاست نو څنګه چلند کوئ؟

- A. زه لیوالتیا، خوښۍ او ساتیري کوم
- B. زه صادق یم او مشوره ورکوم
- C. زه پاملرنه کوم او د دوی ساتنه کوم
- D. زه زموږ د سفر پلان او تنظیم کوم

4. تاسو څه زیات خوښوي؟

- A. تفریح او له اندېښنې څخه پاک ژوند
- B. تل هغه څه وایم او کوم چې زه باور لرم
- C. په غونډه کې همغږي او اتحاد رامنځته کول
- D. د یو مسؤل، باوري شخص په توګه، د نورو سره مرسته کول

5. تاسو خپل ځان څنګه معرفي کوئ؟

- A. زړور
- B. فکر کونکي
- C. احساساتي
- D. اداره شوي

6. ستاسو ملګري چې تاسو یې ښه پیژني ستاسو تشریح به څنګه وکړي؟

- A. مقابله کونکي
- B. غیر احساساتي
- C. دوستانه
- D. ښه تنظیم شوی

7. کله چې تاسو د خپګان او فشار احساس کوئ نو څه کوئ؟

- A. زه بې رحمه او لنډ مزاج احساس کوم
- B. زه ځان محدود کړم او چوپ پاتې شم
- C. زه د اړتیا احساس کوم چې د هغه خلکو سره خبرې وکړم چې ماته نږدې دي
- D. زه د پوه لپاره هڅه کوم چې ولې زه خپه یم او د حل لپاره لاره لټوم

8. تاسو کله د خپل ځان په اړه ښه احساس کوئ؟

- A. کله چې زه اداره کوم چې مشکل شيان ترسره کړم
- B. کله چې زه یو مسئله حل کړم
- C. کله چې زه د نورو سره مرسته کوم
- D. کله چې خلک زما تعریف کوي

9. کله چې تاسو یو څه بد کوي، آیا دا وي له امله د:

- A. قهرجن
- B. مغرور
- C. هغه څوک چې په اسانۍ سره د ملګري فشار سره مخ وي
- D. یو ځورونکی

10. هغه خلک چې ستاسو ستاینه کوي ستاسو په اړه به څه ووايي؟

- A. زه د خوښې وړ، هوښیار او ښه یم
- B. زه فکرمند یم، زه د مسئلو حل کول او د باوري حلونو وړاندیز کول خوښوم
- C. زه دوستانه یم، زه د هرچا سره یوځای کیرم او نورو ته شتون لرم
- D. زه اداره کونکي، منظم، چمتو یم او زه خپلې دندې په دقت سره ترسره کوم

اوس د خپلو ځوابونو تر څنګ خرفونو ته وګورئ. تاسو ډیری وخت کوډم خرف غوره کړی؟

A < ژیر

په زړه پوری: الهام ورکونکی، د تړاو وړ، هڅونکی، هوښیار

B < آبي

استدلال: دقیق او سیستماتیک، وړ، د ځان کنټرول وړ، په آرامه او فکر کوونکی

C < شین

ډیپلوماتیک: یو ښه اوریدونکی، په آرام او سوله ایز، ملاتړ کوونکی، څوک چې د همغږۍ او باور وړاندیز کوي

D < سور

هوښیار: په عمل متمرکز، د پایلو متمرکز، ټاکل شوی، ګړندی پریکړه کونکی

8. د کار لپاره ځواب ورکول

CURRICULUM VITAE (CV): یو سند دی چې ستاسو په اړه یو لري معلومات لندیز کوي او د دندې د غوښتنلیک لپاره کارول کېږي. ستاسو په CV کې هغه زده کړې شاملې دي چې تاسو بشپړې کړي دي، وړتیاوې، کومه کاري تجربه چې تاسو ترلاسه کړې وي، هغه ژبې چې تاسو پکې خبرې کوئ ...

مګر یوازې دا نه! دا سند د دې په اړه هم لږ څه تشریح کوي چې تاسو څوک یاست، ستاسو مسلکي هدف څه دی، ستاسو مهارتونه څه دي، ستاسو د کار طرز څه دی - د بیلګې په توګه، ایا تاسو په ټیم کې کار کول خوښوئ یا تاسو په خپلواک ډول کار کولو ته ترجیح ورکوئ - مګر دا هم څه دي. ستاسو ورځنۍ ګټې او شوقونه دي، که تاسو خیریه کار کوئ ...

په لنډه توګه، CV د سوداګرۍ کارت په څیر دی چې تاسو یې د احتمالي ګمارونکي ته د ځان معرفي کولو لپاره کاروئ!

کله چې تاسو د دندې لپاره غوښتنه کوئ، دا ستاسو CV دی چې د بشري منابعو مدیر د پریکړې کولو لپاره کاروي که ستاسو پروفایل د پوښتنې موقعیت سره سمون ولري. له همدې امله، CV معمولا د معلوماتو لومړنۍ سرچینه ده چې پریکړې وکړي چې ایا ستاسو غوښتنلیک نور بیاکتنه وکړي، د بیلګې په توګه د مرکې له لارې.

حتی د یوې ادارې یا روزنیز مرکز لخوا تنظیم شوي روزنیز کورس کې برخه اخیستلو لپاره، تاسو ډیری وختونه باید خپل CV وسپارئ. وروسته له دې چې تاسو روزنه ترسره کړه، دا به مهم وي چې ستاسو ټول مهارتونه، ځانګړتیاوې او تجربه په دې سند کې شامل کړئ.

دلته ډیری فارمیټونه شتون لري چې تاسو یې د خپل CV لپاره کارولی شئ. یو تر ټولو عام غوښتنه د اروپا بڼه ده: **EUROPASS**. د خپل **EUROPASS CV** آنلاین جوړول پیل کولو لپاره، دې لینک ته مراجعه وکړئ:

<https://europa.eu/europass/it> او کلک وکړئ "Crea un CV".

د دې لاسي کتاب په پای کې، تاسو به د
EUROPASS نمونه کې د CV یوه بیلګه ومومئ ()
ضمیمه 1 وګورئ). په دې مثال کې، **تاسو به په سور**
لیکل شوي لارښوونې او لارښوونې ومومئ، کوم
چې تاسو سره د خپل ځان ډکولو کې مرسته کوي.
په هرصورت، دلته ځینې عمومي لارښوونې دي.

ځینې مشورې...

اوږدوالی: لږ تر لږه 1-2 پاڼې. هغه څوک چې CVs بیاکتنه کوي معمولا ډیر وخت
نه لري: دا غوره ده چې روښانه وي مګر لنډ وي!

مسلكي هدف: د CV په پیل کې، یوه لنډه جمله ولیکئ چې هغه هدف په ګوته
کوي چې تاسو یې په مسلكي توګه ترلاسه کول غواړئ (د دې لاسي کتاب 5 څپرکي
وګورئ). دا ستاسو لنډمهاله یا اوږدمهاله هدف کیدی شي. دا اړینه نده چې دا پکې
شامل کړئ، مګر هغه څوک چې دا لوستل به احساس کړي چې تاسو د دې په اړه
فکر کولو لپاره وخت نیولی او دا چې تاسو روښانه اهداف لرئ.

بېلګه:

د پخلي په اړه لیواله، زه غواړم تجربه او مهارتونه رامینځته کړم چې د نړیوال
شهرت لرونکي شیف کیدو لپاره اړین دي.

که تاسو لاهم د خپل مسلكي هدف په اړه روښانه نه یاست، اندېښنه مه کوئ.
تاسو کولی شئ خپل شخصیت یا هغه چاپیریال تشریح کړئ چېرې چې تاسو غواړئ
کار وکړئ.

دلته دوه مثالونه دي:

1. زه غواړم په يو متحرک، خو کلتوري ډلې کې کار وکړم. د بدل ډول شخصيتونو سره متقابل عمل کول به ما سره د مسلک په لور ژما لاره موندلو کې مرسته وکړي چې زما سره مناسب وي او وده وکړي، نه يوازې په مسلکي کچه بلکې يو انسان په شان هم.
2. زه يو تخليقي سړی يم او زه اړتيا لرم چې خپل نظرونه خلاص کړم!
زه غواړم په يوه کمپنۍ کې کار وکړم چې تنوع ته د ځواک په توګه ارزښت ورکوي او نوښتګرو نظرونو ته خلاص وي.

مهارتونه: هڅه وکړئ په خپلو مهارتونو ټينګار وکړئ، حتی که تاسو ډير کاري تجربه نلرئ. که تاسو د دې په اړه فکر کوئ، دلته ډيری مهارتونه شتون لري چې تاسو يې د منلو وړ ياست! د مثال په توګه، دا حقيقت چې تاسو د مهاجرت پس منظر لرئ، دا چې تاسو په څو ژبو او څو کلتورونو پوهيږئ د ډيری مهارتونو سرچينه ده:

- سمون
- خپلواکي
- د منځګړيتوب مهارتونه
- کلک والې
- نرمې
- همدردي

وړوستی ګټنې: يو دريم کس ولرئ (ستاسو سرپرست، ستاسو د استوګنې د مرکز کارمند يا ستاسو يو ملګری) خپل CV بياکتنه وکړئ ترڅو ډاډ ترلاسه کړئ چې هرڅه روښانه دي.

تعارفي ليک:

ځينې وختونه، ستاسو د CV سربيره، تاسو څخه به وغوښتل شي چې ستاسو غوښتنلیک ته يو پوښ ليک ضميمه کړئ. د پوښ ليک ګمارونکي ته تشریح کوي چې ولې دوی بايد تاسو د ټولو غوښتونکو څخه غوره کړي. د دې دليل لپاره، دا مهمه ده چې په روښانه توګه انگيزه، اهداف، او ځانګړتياوې وليکئ چې تاسو د دندې لپاره مثالی تن جوړوي.

مرکه:

که ستاسو غوشتنلیک غوره شوی وي، نو تاسو به وغوښتل شي چې د کار په مرکه کې گډون وکړئ، دا یوه غونډه ده چې په ترڅ کې به تاسو د خپل احتمالي گمارونکي سره د خپلو مهارتونو او هڅونو په اړه بحث وکړئ.

د آزمویښي موده:

ځینې کمپنۍ ممکن له تاسو څخه وغواړي مخکې له دې چې ستاسو د گمارنې تصدیق وکړي او تاسو د استخدام تړون لاسلیک کړئ د آزمویښي یا محاکمې دوره ترسره کړئ. دې ابتدایي دورې په جریان کې دا مهمه ده چې ستاسو ټول ځانگړتیاوې وښایئ ترڅو د آزمویښي بریالي کولو لپاره. هڅه وکړئ د خپلو نویو همکارانو سره همکاري وکړئ، پوښتنې وکړئ، او وښایئ چې تاسو د باور وړ او هڅونکي یاست.

9. د کارگرانو حقونه

کله چې زه کار
پیل کړم زما
حقونه څه دي؟

هر کارگر حقونه او مسوولیتونه لري.
بهرني کارگران د کار پورې اړوند د ځانګړو
حقونو د پوره کولو په برخه کې د ایتالیا
اتباعو سره مساوي ګڼل کېږي.

په یاد ولرئ: ددې حقونو له جملې څخه
بې ځینې لکه رخصتۍ، ناروغۍ، او ټپي
کیدل د ګمارونکي او کارېګر تر منځ له
قرارداد سره سم تغیر کوي”

تاسو حق لرئ چې «ستاسو د کار مقدار او کیفیت سره متناسب
مقدار کې پیسې ورکړئ او په هر حالت کې د آزاد او غوره شتون
تضمین کولو لپاره کافي وي» (د قانون 36 برخه).

مزدورې

په یاد ولرئ: ددین کار په کولو سره باید ماشومانو ته د لویانو
سره د مساوي تنخوا تضمین وشي. “(د اساسي قانون ۳۷ ماده)

ګمارونکي باید «ستاسو د روغتیا او رواني فزیکي بشپړتیا د
ساتنې لپاره ټول اړین اقدامات وکړي» او د حرفوي خوندیتوب
مقرراتو (د مدني قانون 2087 ماده) سره مطابقت ولري.

په یاد ولرئ: ماشومان باید په داسې کارونو کې چې ددوی اروايي
پرمختګ ته ضرر رسوي، ونه ګمارل شي (د بېلګې په توګه، د
شراپو څښل او د درنو ماشین الاتو او یا ضررناکه موادو کارول)
ماشومان باید په یوه ورځ کې په مسلسل ډول د څلورو ساعتونو
څخه د زیات وخت لپاره درانه وزنونه یونسي.

حرفوي خوندیتوب

رسمي کاري ساعتونه په اونۍ کې 40 ساعته دي. اضافي ساعتونه اضافي وخت گڼل کېږي او ډیر پیسې ورکول کېږي. په هر حالت کې، د اونۍ مهال ویش هیڅکله د 48 ساعتونو څخه زیات نشي (ا. 1997/1996).

کاري ساعتونه

په یاد ولرئ: چې ماشومان باید په یوه اونۍ کې د ۴۰ ساعتونو څخه د زیات وخت لپاره کار ونه کړي، اضافه کاري ونه کړي، او نه هم د شپې کار وکړي.

تاسو په هره اونۍ کې د یوې ورځې رخصتۍ مستحق یاست، معمولا د یکشنبې په ورځ راځي (د مدني قانون 2109 برخه).

د اونۍ دمه

په یاد ولرئ: ماشومان په اونۍ کې د دوه ورزو په هفتو د رخصتي حق لري، بهتره به وي چې رخصتي د یکشنبې د ورځې په شمول دوه پرلپسې ورځې وي.

تاسو په کال کې لږترلږه د 4 اونيو تادیه لرونکي رخصتۍ (د مدني قانون 2109 برخه) او د تادیه شوي ناروغه ورځو حق لرئ. د ژوبلې کیدو په صورت کې، کارمند د لومړیو څلورو ورځو لپاره پیسې ورکوي او INAIL د راتلونکو ورځو لپاره پیسې ورکوي (د اړتیکل ۲۱۰ قانون برخه).

رخصتۍ، ناروغۍ او ژوبلونه

تاسو حق لرئ چې د کارگرانو د بنسټیزو حقونو د ساتنې لپاره د سوداګرۍ اتحادیې سره یوځای شئ. اتحادیه ستاسو استازیتوب کوي، د کار ځای کې ستاسو د ګټو دفاع کوي.

د سوداګرۍ اتحادیې حقونه

اعتصاب

تاسو د اعتصاب حق لرئ، کوم چې د کار څخه ډله ايز اخراج دی. دا پدې مانا ده چې کار ته نه ځي ترڅو د کاري شرايطو او د کارگرانو گټو په اړه د پوهاوي څرگندولو او لوړولو لپاره کار وکړي. د اعتصاب ساعتونه بې معاشه دي (ا. 1990/146).

مطالعه او کار

که تاسو کار کوئ او مطالعه کوئ، تاسو د کاري بدلونونو حق لرئ چې د ټولگيو او ازموينې چمتو کولو سره مطابقت ولري (1). (1970/300).

زېږون او پالنه

که تاسو اميندواره ياست، تاسو نشي کولی د اميندواری له پيل څخه د ماشوم زېږون څخه يو کال وروسته له دندې گوښه شي. تاسو د زېږون د رخصتۍ مستحق ياست (د کار څخه د اجباري اخراج يوه تاديه موده). والدين د ماشوم پاملرنې لپاره د اختياري غير حاضری دوره مستحق دي.

د نارينه او ښځو سره مساوي درملنه

ښځې د کارگرانو د مساوي حقونو څخه برخمنې دي او د جنسيت پر بنسټ هيڅ ډول تبعيض ته اجازه نشته (د اساسي قانون ۳۷ برخه).

10. د قرارداد پرته کار کولو خطرونه

له قرارداد پرته کار کولو څخه ځان وساتئ!!!

دا ځينې وختونه د غیر اعلان شوي، ځمکې لاندې، يا غیر منظم کار په توگه هم ویل کېږي. دا د کارموندنې اړیکه ده پرته له کوم تړون، چې کار ورکوونکي د کارمند د استخدام په اړه Centro per l'impiego ته خبر ورکولو کې پاتې راغلی. غیر اعلان شوي کار هیڅ ټولنیز امنیت یا بیمه تضمین نه کوي.

← دا پدې مانا ده چې که تاسو په غیرقانوني توگه کار کوئ، تاسو د هغه حقونو تضمین نه یاست چې تاسو یې په اړه لوستل کوئ!

← دا پدې مانا ده چې غیر اعلان شوي کار اکثراً د استحصال، د حقونو څخه سرغړونه او ځينې وختونه حتی ځان ته د خطر سره مترادف دی.

د دې غیر قانوني ماهیت له امله، جرمه په کارگمارونکي باندې لگول کېږي.

!!! که تاسو په دې باور یاست چې تاسو د غیرقانوني دندې په دوره کې یاست او غواړئ له دې څخه ځان خلاص کړئ (یا په دې حالت کې بل څوک پیژنئ)، د هغه چا سره خبرې وکړئ چې تاسو یې باور لرئ او د کارگرانو مدافع ټولنو ته ورسیرئ.

د غیر اعلان شوي کار او کارگرانو استحصال راپور ورکولو لپاره، تاسو کولی شئ مختلفو دفترونو ته لار شئ، د بیلگې په توگه، تاسو کولی شئ د لاندې ادارو نږدې څانگې وگورئ:

- Ispettorato del Lavoro (د کار تفتیش کونکي): <https://www.ispettorato.gov.it/>
- La Guardia di Finanza: <https://www.gdf.gov.it/>
- د سوداگرۍ اتحادیه: د بیلگې په توگه، CGIL (د کارگرانو د ایتالیا عمومي کنفدراسیون)، CISL (د کارگرانو د اتحادیې ایتالوي کنفدراسیون)، UIL (د ایتالیا د کارگرانو اتحادیه) او UGL (عمومي کارگر اتحادیه).

11. د مساوي فرصتونو او غیر- تبعیض اصول

هیڅوک نشي کولی تاسو سره توپیر وکړي ځکه چې تاسو د بل هیواد څخه راغلی یاست، یا په کار یا ستاسو په ورځني ژوند کې.

په ایټالیا کې، د کارموندنې په برخه کې هر ډول توپیر منع دی: د عمر، تابعیت، مذهب، ژبې، جنس، جنسیت، جنسي تمایل، معلولیت، سیاسي یا شخصي نظرونو، د توکمیز اقلیت غړیتوب، ټولنیز یا اقتصادي شرایطو، د سوداګرۍ اتحادیې غړیتوب یا غیر غړیتوب، او داسې نور.

دلته ډیری شیان شتون لري چې تاسو یې کولی شئ که چیرې تاسو ښکار یاست یا د توپیر شاهد یاست. لومړی او تر ټولو مهم، تاسو کولی شئ قضیه محکمې یا د اړیکو اتحادیې ته واستوئ چې ستاسو د حقونو په دفاع کې کار کوي.

زه باید څه وکړم
که چیرې زه د
توپیر ښکار شم؟

لاندې د معلوماتو او ادارو نورې سرچینې دي چې تاسو ورسره اړیکه نیولی شئ

په ایټالیا کې، بېلابېل ملي اداري شتون لري چې خلک د توپیر ډولونو څخه ساتي او د اړتیا په صورت کې د تماس لپاره د وړیا شمیرې لري.

UNAR - د ایتالیا د نژادي توپیر سره د خوندي ساتلو دفتر،
the Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali
www.unar.it

دا هغه څانګه ده چې د دولت لخوا د مساوي چلند حق او د
نژاد یا توکمیز اصل پر بنسټ د توپیر له منځه وړل ډاډ ورکوي.

☎ 800.90.10.10

د تشدد پرضد او تعقیب شمیره: eu.1522.www

دا یو وړیا خدمت دی چې په ورځ کې ۲۴ ساعته شتون لري
ځانګړي آپريټران یا چلوونکي چمتو کوي چې د تشدد او تعقیب
هېکار شویو څخه د مرستې او ملاتړ غوښتنې اداره کوي.

1522 NUMERO
ANTI VIOLENZA
E STALKING

☎ 1522

Telefono Azzurro :www.azzurro.it

دا اداره د ماشومانو او تنکیو ځوانانو حقونو ته وده ورکوي
او دوی د تشدد او تاوتریخوالي څخه ساتي چې ممکن د دوی
هوساینې او پرمختګ ته زیان ورسوي.

☎ 1.96.96

د ایتالیا د ماشومانو او تنکیو ځوانانو د ساتنې اداره،
:garante dell'infanzia e dell'adolescenza
www.garanteinfanzia.org

دا اداره په ایتالیا کې د ماشومانو د حقونو بشپړ تطبیق ته
وده ورکوي او تاییدوي چې د ۱۹۸۹ د ماشومانو د حقونو په
اړه د ملګرو ملتونو کنوانسیون لخوا چمتو شوي دي.

ايا تاسو اړتيا لرئ چې د يو مسلکي سره خبرې وکړئ؟ د HERE4U سره اړيکه ونيسئ!

Here4U بهرني کوچنيان او ځوان مهاجر او کډوالو ته قانوني او رواني ټولنيز مشورې وړاندې کوي. دا د **U-Report on the Move** پليټ فارم له لارې د ARCI په همکارۍ د يونيسف لخوا پرمخ وړل کېږي.

- دا يو آنلاين، خو ژبې خدمت دی
- دا د دوشنبې څخه تر جمعې پورې د سهار له 9:00 بجو څخه تر 6:00 بجو پورې شتون لري

• په ساده ډول د **U-Report On The Move** پاڼې ته د فیسبوک، میسنجر، واټس اپ، او ټیلیگرام پیغام واستوئ

دا د اوریدلو خوندي ځای دی چېرې چې تاسو کولی شئ خپلې ستونزې او فکرونه شریک کړئ او د مرستې غوښتنه وکړئ. د حقوقي او رواني-ټولنیزو متخصصینو یوه ډله به تاسو سره مرسته وکړي چې ستاسو اړتیاوو ته شخصي مالټر وړاندې کړي، د ژبني - کلتوري منځګړیتوبونو په مرسته.

U-Report On The Move: <https://onthemove.ureport.in/join/>

12. مواقع إلكترونية للحصول على مزيد من المعلومات

• **Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali**

(د کار او ټولنیزو چارو وزارت):

<http://www.lavoro.gov.it>

• **Clic Lavoro**، یو سایټ چې د **Ministro del Lavoro e delle Politiche Sociali** لخوا ملاتړ کیږي چېرې چې تاسو کولی شئ د کار او روزنې کورسونو په اړه خبرونه او ګټور معلومات ومومئ:

[/https://www.cliclavoro.gov.it](https://www.cliclavoro.gov.it)

• **Scuola in Chiaro**، د پوهنې وزارت په ویب پاڼه، تاسو ته اجازه درکوي چې تاسو ته نږدې ښوونځي وپلټئ، په شمول د CPIAs او Centri di Formazione Professionale (د خرفوي زده کړو مرکزونه):

[/https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola](https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola)

• د کار او ټولنیز سیاست وزارت په ویب پاڼه کې د نړیوالو یا موقتي تحفظ ترلاسه کونکو لپاره د پوهنتون سکالرشپونه:

<https://integrazioneimmigranti.gov.it/it-it/Dettaglio-approfondimento/id/36/Borse-di-studio-universitarie-per-beneficiari-di-protezione-internazionale-o-temporanea>

• د کار او ټولنیز سیاست وزارت په ویب پاڼه کې **“Cerca sportello”** لټول:

[/https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello](https://servizi.lavoro.gov.it/cerca-sportello)

• **Informagiovani +** هغه ښار نوم چې تاسو پکې ژوند کوئ: د **Informagiovani** ویب پاڼه کې د خپل ښار د روزنې، رضاکارۍ، دندې فرصتونو او تفریحي فعالیتونو په اړه معلومات موندلی شئ

• **Integrazione Migranti** دروازه:

[/https://integrazionemigranti.gov.it/it-it](https://integrazionemigranti.gov.it/it-it)

- **Excelsior**، د کارموندنې او معلوماتو لپاره د معلوماتو سیستم چې د ایتالیا د سوداګرۍ خونې او ANPAL لخوا وړاندې کېږي. دلته تاسو کولی شئ د ډیری تقاضا لرونکي مسلکونو او صنعتونو په اړه تازه معلومات ومومئ چې د کارمندانو موندلو کې خورا ستونزمن وي:
- [/https://excelsior.unioncamere.net](https://excelsior.unioncamere.net)

- **INAIL**، Istituto Nazionale Assicurazione Infortuni sul Lavoro (په کار کې د حادثو پروړاندې د بیمې لپاره د ایتالیا انستیتیوت):
- www.inail.it

- **INPS**، Istituto Nazionale Previdenza Sociale (د ایتالیا د ټولنیز امنیت انستیتیوت). د "کور" څخه لار شئ **Categorie** → "di Utenza". "تاسو کولی شئ د خپلو حقونو او ټولنیز امنیت او بیمې په اړه معلومات ترلاسه کړئ: www.inps.it

• **Ispettorato del Lavoro**

(د کار تفتیش کونکي):

[/https://www.ispettorato.gov.it](https://www.ispettorato.gov.it)

- **Juma** نقشه، په ټول هیواد کې د پناه غوښتونکو او د نړیوال محافظت لرونکو لپاره د خدماتو نقشه، په 15 ژبو کې شتون لري:
- [/https://www.jumamap.it](https://www.jumamap.it)

- **U-Report on the Move**: د بې نومه او وړیا پیغام رسولو وسیله (په فیسبوک، انسټاګرام او ټیلیګرام کې) چې په ایتالیا کې د بې سرپرسته بهرنیو کوچنیانو او ځوان مهاجرینو او مهاجرینو لپاره د ګټورو خدماتو په اړه څو ژبني معلومات وړاندې کوي. دا تاسو ته اجازه درکوي د سروې له لارې خپل نظر څرګند کړئ او په پېښو او ټولنیزو-تفریحي فعالیتونو کې برخه واخلئ:
- [/https://onthemove.ureport.in](https://onthemove.ureport.in)

ضمیمه ۱- “Europass” د کار مخینه

څنگه کولای شئ د Europass کار مخیني بشپړ کړئ

د کار تاریخ

- په هغو رولونو تمرکز وکړئ چې ستاسو غوښتنلیک ته اضافی ارزښت ورکوي.
- د هر رول لپاره جلا ساحې داخل کړئ. له ټولو وروستي څخه پیل کړئ.
- که چیرې تاسو لږ مسلکي تجربه لرئ:
- د خپلې زده کړې او مسلکي روزنې په لیست کولو سره پیل کړئ.
- د رضاکارانه کار یا انټرنشپونو یادونه وکړئ (که تادیه شوي وي یا نه وي) چې ستاسو د کاري تجربې ثبوت وړاندې کوي.
- که چیرې تاسو د هغه رول په اړه کومه پخوانۍ ځانګړې مسلکي تجربه نلرئ چې تاسو یې غوښتنه کوئ، په هغه مهارتونو ټینګار وکړئ چې تاسو په نورو شرایطو کې ترلاسه کړي وي چې د دې رول سره تړاو لري. د بیلګې په توګه، که چیرې تاسو د مدیریني رول لپاره غوښتنلیک ورکوئ مګر تاسو مخکې هیڅکله د مدیر په توګه کار نه وي کړی، ټینګار وکړئ چې ستاسو په پخوانی موقف کې مهم مسئولیتونه او پریکړه کونکي دندې شاملې وې (پلاوی، همغږي، د کارمندانو روزنه، او داسې نور).

د نیتو سره بدل کړئ (له-)

څخه-تر)

بېلګه:

سپتمبر ۲۰۰۷ - نن ورځ

د دندې یا مقام سره بدل کړئ

بیلګې:

د ساتنې تخنیکین / ریسپشنیسټ / د یخ ھاګي رضاکار کوچ

د کار ورکوونکي نوم او ځای سره بدل کړئ (که چیرې اړونده

وي، بشپړ پته او د ویب پاڼه اضافه کړئ)

بېلګه:

Alma Mater Studiorum, Via Zamboni 37, 40126 Bologna

یوازې د اړتیا په صورت کې تلیفون، فکس، برېښنالیک یا انټرنیټ پته ورکړئ.

تلیفون: +39 339 372 5000 د برېښنالیک: info@almamater.com - http://www.almamater.com

د اصلي دندو او کارونو سره بدل کړئ

بیلګې:

- د کمپیوټر ساتنه
- د عرضه کوونکي اړیکې
- د یخ هاکي ځوان ټیم روزل (10 ساعته/اونۍ)
- که چیرې اړتیا وي، خپل مسؤلیتونه اندازه کړئ (د کار شوي وخت سلنه، د انفرادي دندو موده، او داسې نور).
- سوداګرۍ یا سکتور: د شرکت یا سکتور ډول سره بدل کړئ
- یوازې د اړتیا په صورت کې دا ځای وکاروئ. بیلګې:
- شرکت یا سکتور: ټرانسپورټ او لوژستیک / پلټنه / د موټر د پرزو جوړونکي

د هر کورس لپاره جلا ننوتنې داخل کړئ. د خورا وړستي سره پیل کړئ.

د نیتو سره بدل کړئ (له-څخه-تر). د ورکړل شوي وړتوبونو سره بدل کړئ

د مسلکي آپریټر تصدیق: پخوانکي

یوازې د لنډیزونو کارولو څخه ډډه وکړئ (AQOP).

د زده کړې یا روزنیزو موسسو نوم او موقعیت سره بدل کړئ (که چیرې اړونده وي، هیواد هم)

بیلګې:

Centro di Formazione Professionale Guglielmo Marconi,
Bologna

د اصلي مضامینو چې مطالعه شوي وی یا د ترلاسه شوي مهارتونه لیست سره بدل کړئ.

بیلګې:

عمومي

• انګلیسي، ویلش، ریاضي، هسپانوي

زده کړه او روزنه

د نیتو سره بدل کړئ (له-څخه-تر)

بیلګه :

سپټمبر 2004 - جون 2007

• فزیکي زده کړه

مسلكي

• مسلكي تخنیکونه (معیاري ډوډۍ، ښایسته ډوډۍ، کیک او

خواړه جوړول)

• تطبیق شوي خوراکي علوم او ټیکنالوژي (مایکروبیولوژي،

بایوکیمیا، حفظ الصحه)

حرفوي ټیکنالوژي (اساسي اصول، حفظ الصحه او خوندیتوب)

• د سکتور او د هغې د مالي، حقوقي او ټولنیزو شرایطو پوهه

په هغو مسلكي مهارتونو تمرکز وکړئ چې د شرکت لپاره به یوه
پانګه وي که تاسو په کار وګمارل شي

شخصي مهارتونه

هر هغه ساحې لرې کړئ چې خالي پاتې وي.

مورنۍ ژبه (ژبې) د مورنۍ ژبه (ژبې) سره بدله کړئ

بېلګه:

ایټالوي

مورنۍ ژبه/ژبې

خپله کچه له حده زیاته مه بیانوی کوم چې به په مرکه کې

ازمول کیږي!

نورې ژبه (ژبې)

پوهه - خبرې کول - لیکل

اوریدل - لوستل - تعامل - خبرې کول

بېلګه:

C1

بېلګه:

B2

ژبه بدله کړه

بېلګه:

انګلیسي

د ترلاسه شوي ژبې تصدیقونو سره بدل کړئ.

کچه دننه کړئ، که چیرې پیژندل شوی وي.

بېلګه:

Certificado de Español: Lengua y Uso

کچې: 2/A1: پیل کونکی - 2/B1: منځګړۍ - 2/C1: پرمختللی

د ژبو لپاره د حوالې عام اروپایي چوکاټ

کله چې خپل شخصي مهارتونه بیان کوي:

- په ساده ژبه کې واضح او ساده کلمې وکاروي.
- د لغتونو او کلیچونو کارولو څخه ډډه وکړي (د بیلګې په توګه: زه د ټیم لوبغاړی یم) پرته لدې چې شرایط چمتو کړم په کوم کې چې دا په مهارت یا لاسته راوړنې کې پلي کیدی شي.
- دقیق اوسئ: وخت ونیسئ چې فکر وکړي چې کوم مهارتونه د هغه موقف لپاره اړین دي چې تاسو یې غوښتنه کوئ
- مشخص کړئ چې ستاسو مهارتونه څنګه ترلاسه شوي دي (د روزنې، کار، سیمینارونو، رضاکارانه یا په وړیا وخت کې ترسره شوي فعالیتونه، او داسې نور).

د اړیکو مهارتونه

خپل د اړیکو مهارتونه دلته دننه کړئ. هغه شرایط په ګوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

بیلګې:

- د اړیکو ښه مهارتونه چې زما د پلور د مشر په توګه تیر شوي وخت کې ترلاسه شوي دي
- د ماشومانو سره غوره متقابل مهارتونه چې زما د رضاکارانه د آئس هاکي کوچ تجربې په جریان کې ترلاسه شوي دي

مدیریتي او سازمانی مهارتونه

دلته خپل مدیریتي او سازمانی مهارتونه دننه کړئ. هغه شرایط په ګوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

بیلګې:

- مشرتابه (اوس مهال د 10 کسانو د ټیم لپاره مسؤل)
- د تاریخي ټولنې د منشي په توګه زما د تجربې په جریان کې ترلاسه شوي ښه سازمانی مهارتونه. د ویاند بک کولو او پېښو هڅولو لپاره مسؤل
- د ټیم مخکښ مهارتونه زما د تجربې په جریان کې د یخ هاکي روزونکي په توګه د رضاکارانه کار په جریان کې ترلاسه شوي دي

مسلكي مهارتونه

خپل مسلکي مهارتونه دننه کړئ چې دلته په بل ځای کې ندي اشاره شوي. هغه شرایط په ګوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

بیلگي:

- د کیفیت کنترول پروسې ښه قومانده (اوس مهال د کیفیت کنترول مسؤلیت لري)
- د لارښوونې مهارتونه (د یو لوړ پوړي نرس په توګه، زه د نرسنګ کارمندانو د نوي غړو روزنې او تنظیم مسولیت وم)

د کمپیوتر مهارتونه

د ځان رزونه

د معلوماتو پروسس کول

بیلگه:

بنسټیز کاروونکي

اړیکه

بیلگه:

منځګړی کارونکی

د منځپانګې جوړول

بیلگه:

منځګړی کارونکی

امنیت

بیلگه:

پرمختللی کارن

د ستونزو حل کول

بیلگه:

پرمختللی کارن

کچي: بنسټیز کاروونکی - منځنی کارونکی - پرمختللی کارن
د کمپیوتر مهارتونه - د ځان ارزونې پاڼه

د خپل ICT سند نوم دننه کړئ.

بیلگه:

د سند وضعیت: د افس سوټ - خپلواک کارونکی

دلته د کمپیوټر نور مهارتونه داخل کړئ. هغه شرایط په گوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

بیلګې:

- د افس سویټ ښه کمانډ (د ورډ پروسنگ، سپرید شیتونه، د پریزنټیشن سافټویر)
- د شوکیا عکس اخیستونکي په توګه د ډیجیټل عکس پروسس کولو سافټویر ښه کمانډ

نور مهارتونه

دلته کوم بل اړوند مهارتونه داخل کړئ. هغه شرایط په گوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

دا ساحه یوازې هغه وخت ډکه کړئ چې تشریح شوي مهارتونه ستاسو غوښتنلیک ته ارزښت اضافه کړي او پورته چیرې یادونه شوې نه وي. هغه شرایط په گوته کړئ چې دا په کې ترلاسه شوي دي.

بیلګه:

- لومړنۍ مرستې: زما د سکوبا ډایونګ روزنې برخې په توګه د لومړنۍ مرستې شخصي ګټې لکه لوستل، ګرځیدل، سینما ته تلل او داسې نور هېڅ اضافي ارزښت نلري. له بلې خوا، د هغو فعالیتونو مثالونه ورکول چې تاسو پکې برخه اخیستې وي یو ګټور وسیله وي، د مثال په توګه دا وښیې چې تاسو یو فعال، ټولنیز شخص یاست چې د نورو سره مرسته کول خوښوئ:
- لوستل: په زړه پورې لوستونکی، زه د ځوانانو زده کونکو سره په اونۍ کې دوه ځله په لوستلو کې مرسته کوم
- غره ختونکی: ماهر غره ختونکی، د ځایی ختلو کلب فعال غړی

د موټر چلولو جواز

دلته د موټر چلولو جواز کټګورۍ دننه کړئ.

بیلګې:

ب

ضمیمه 2 - دا اوس ستاسو وار دی!

دا د پوښتنلیک بشپړ کړئ ترڅو ومومئ چې تاسو د دې لاسي کتاب سره څومره زده کړه وکړه. تاسو به په پای کې سم ځوابونه ومومئ.

پوښتنې	ځوابونه
1. ولې مسلکي پیژندنه مرسته کونکې دی؟ یو یا ډیر ځوابونه وټاکئ.	a. ☐ دا زما سره زما د پوهې ارزولو کې مرسته کوي او نوي مهارتونه زده کړئ چې زما سره به د کار موندلو کې مرسته وکړي b. ☐ دا اړینه نده که چېرې زه دمخه پوهیږم چې زه کوم کار غواړم چې ترسره یې کړم c. ☐ دا ما ته د مختلف روزنیزو له لارې لارښوونه راکوي چې کولی شي زما سره د کار نړۍ ته لاسرسی کې مرسته وکړي d. ☐ دا زما سره مرسته کوي چې د مسلکي هدف په اړه پریکړه وکړم او پوه شم چې زه څنګه کولی شم چې دا ترلاسه کړم
2. په ایټالیا کې زده کړه یو حق دی مګر فرض هم دي.	a. ☐ صحیح b. ☐ غلط
3. په ایټالیا کې د کار پیل کولو لپاره لېترلېږه قانوني عمر څه دي؟	a. ☐ 14 کلنه b. ☐ 15 کلنه c. ☐ 16 کلنه d. ☐ 18 کلنه
4. که چېرې تاسو د درې کلن مسلکي ښوونه او روزنې Istruzione e Formazione Professionale یا IeFP بشپړولو لپاره غوره کړئ (د حرفوي زده کړو او روزنې لاره)، تاسو به کومه مسلکي وړتیا ترلاسه کړئ؟	a. ☐ مسلکي وړتیا Qualifica professionale b. ☐ مسلکي سند Diploma professionale
5. یو انټرنشپ "غیر نصایي" دی کله چې دا د مطالعې کورس بشپړیدو وروسته ترسره شي.	a. ☐ صحیح b. ☐ غلط
6. کله چې تاسو ته borsa lavoro ("د کار bursary") درکړل شي، تاسو د کار تجربې ته لاسرسی ترلاسه کړه او تاسو ته پیسې درکړل کېږي:	a. ☐ د کمپني لخوا b. ☐ د مرسته کونکي لخوا (سیمه، ولایت، ښاروالۍ، او نور)

7. د زده کړې یو د کار قرارداد دی چې په روزنې باندې د ټینګار لخوا مشخص شوی.	☐ a. صحیح ☐ b. غلط
8. د بشري یا انساني خدماتو لپاره د درخواست کولو اړتیاوې څه ده؟ یو یا ډیر ځوابونه وټاکئ.	☐ a. یوازې د ایټالیا تابعیت کسان کولی شي درخواست ورکړي ☐ b. زه د اوسیدو یو قانوني جواز ته اړتیا لرم ☐ c. زه باید جرمي ریکارډ ونه لرم ☐ d. زه باید د 16 او 22 کلونو ترمنځ یم ☐ e. زه باید د 18 او 28 کلونو ترمنځ یم
9. د HACCP)HACCP(سند یا تصدیق نامه) تصدیق څه شي دي؟	☐ a. د هر چا لپاره یو لازمي سند چې غواړي د کلتوري منځګړی کار وکړي ☐ b. د هر چا لپاره یو لازمي سند چې غواړي د خواړو سکتور کې کار وکړي
10. OSS څه شي دي؟	☐ a. د روغتیا او ټولنیز پاملرنې چمتو کوونکی چې د هغو خلکو لپاره پاملرنه او ملاتړ وړاندې کوي چې نشي کولی په خپلواکه ډول ژوند وکړي ☐ b. د استقبالیه سیستم کې یو اپریټر یا چلونکی
11. په ایټالیا کې د کار نړۍ ته د ننوتلو لپاره، په ایټالوي ژبه کې ښي خبرې کولو ته یو اړتیا ده.	☐ a. صحیح، دا یوه اړتیا ده ☐ b. غلط، دا اړتیا نه ده، مګر دا خورا مهم دی
12. د کار لپاره ژر تر ژره شتون Dichiarazione di Immediata Disponibilità al lavoro یا DID (د کار لپاره د فوري شتون اعلامیه) څه شي دي؟	☐ a. دا د ویلو یوه لاره ده چې زه د کار په لټه کې یم او سمدلاسه شتون لرم ☐ b. د لیجنزه میډیه Licenza Media ترلاسه کولو لپاره دا اړینه ده (د منځني یا میډل ښوونځي سند) ☐ c. دا د فیسکل کوډ fiscal code ترلاسه کولو لپاره اړین دی
13. د پیاو ایجوکاتو ایډیو جویلیزاتو Piano Educativo Individualizzato یا PEI (د انفرادي زده کړې پلان) یو سند دی چې د روزنې لارې موخې ټاکلو لپاره کارول کېږي چې تاسو یې تعقیب کوئ، چې ستاسو د ځانګړو اړتیاو پراساس دي.	☐ a. صحیح ☐ b. غلط

14. انتقالی مهارتونه څه دي؟ a. ☐ بنسټیز مهارتونه لکه لوستل او لیکل b. ☐ تخنیکي مهارتونه چې د ځانگړو مسلکونو لپاره وي c. ☐ د ټولنیز او احساساتي مهارتونه او وړتیاوې چې د کار په ټولو برخو کې گټور دي	
15. د مهارتونو ارزونه ولې مهم دي؟ a. ☐ دا ماته اجازه راکوي چې د هغه څه ارزونه وکړم چې زه پري دمخه پوهیږم b. ☐ دا زما سره مرسته کوي چې پوه شم چې کوم مهارتونه باید ترلاسه کړم یا دي ته وده ورکړم c. ☐ دواړه ځوابونه صحیح دي	
16. که چیرې تاسو د کار څخه په جلوس کې برخه واخلي، ستاسو کارمند کولی شي تاسو څخه بهر کړي. a. ☐ صحیح b. ☐ غلط	
17. ایا تاسو کولی شئ په ورته وخت کې کار او مطالعه وکړئ؟ a. ☐ نه، یوځل چې تاسو کار پیل کړئ تاسو نوره زده کړه نشئ کولی b. ☐ هو، هر کارکونکي چې زده کړې هم کوي حق لري چې د دوی د ټولګیو او ازموینو سره مطابقت ولري	
18. په ایټالیا کې، په کار کې هر ډول توپیر غیرقانوني دی، او د توپیر قربانیان کولی شي خپله قضیه محکمې ته وړاندې کړي. a. ☐ صحیح b. ☐ غلط	

او اوس موږ ستاسو لپاره یوه آخری پوښتنه لرو!

د 1 څخه تر 5 پورې په پیمانه کې، تاسو دا ویدییمیکم لاسي کتاب ستاسو د مسلکي لید لپاره څومره گټور وموندل؟

5	4	3	2	1
				

صحیح ځوابونه

a. - c. - d.	1.
a.	2.
c.	3.
a.	4.
a.	5.
b.	6.
a.	7.
b. - c. - e.	8.
b.	9.
a.	10.
b.	11.
a.	12.
a.	13.
c.	14.
c.	15.
b.	16.
b.	17.
a.	18.

A series of horizontal lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal lines for writing, spanning the width of the page.

**Finanziato
dall'Unione Europea**

UNICEF Europe and Central Asia
Regional Office - Italy Outpost
Via Palestro 68, 00185 Rome Italy
Telephone: +39.06.478091
www.unicef.org/eca/

©UNICEF, 2024

